The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U. S. A.
SATURDAY, MAY 6, 1967

LATVIJA AMERIKĀ

36. N-RS. SESTDIENA, 1967. G. 6. MAIJS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE
2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill. 60647, U. S. A., tālrunis 486—8975

PROTESTĒSIM!

Sniedzam organizācijas BATUN papildinformāciju pie mūsu laikraksta 22. un 26. aprīļa numuros publicētajiem aicinājumiem visiem baltiešiem rakstīt protesta vēstules Anglijas vēstniekam Apvienotajās nācijās lordam Karadonam un 15. maijā rīkot protesta demonstrācijas pie Anglijas sūtniecībām un konsulātiem Latvijas zelta lietā. Publicējam arī BATUN aicinājumu un atbalstītāju vārdus, kuri ienākuši pēc pirmās organizāciju un atsevišķu personu vārdu publicēšanas.

Visi baltieši un viņu draugi laipni lūgti rūpēties, lai demonstrācija, kas notiks pirmdien, 15. maijā, pie viņiem tuvākās angļu sūtniecības vai konsulāta izdotos. To adreses ASV ir šādas: **Vašingtonā, D.C.** — 3100 Massachusetts Ave., N.W.; **Norfolkā**, Va. — 719—720 Natl. Bank of Commerce Bldg., Main St.; **Baltimorā** — Suites 611 & 612, Kaiser Bldg., Calvert un Redwood St.; **Miami** — 732 Ingraham Bldg., Miami 32; **Čikagā** — 200 South Michigan Ave. (Borg-Warner Bldg.); **Denverā** — 607 Colorado Bldg., 1615 California St.; **Detroitā** — 1512 Guardian Bldg.; **Hjūstonā** — 1005 Wordl Trade Center. 1520 Texas Ave.; **Losandželosā** — 3324 Wilshire Blvd.; **Filadelfijā** — 12 South 12h St.; **St. Luisā** — Room 711, Shell Bldg., 1221 Locust St.; **Mineapolē un St. Paulā** — 1900 1st Natl. Bank Bldg., Minneapolis; **Sanfrancisko** — 343 Sanson St.; **Sietlā** — 1216 Norton Bldg., 801 2nd Ave.; **Portlandē** — 715 Lewis Bldg.

Kanadā konsulātiem pielīdzināmās Anglijas valdības pārstāvniecības (British Government Office) atrodas Otavā, Edmontonā, Halifaksā, Montrealā, Kvebekas pilsētā, Reģīnā, Toronto (200 University Ave., 8th Floor), Vankuverā un Vinnipegā.

Demonstrāciju laiks būtu vēlams pusdienu pārtraukumā ap plkst. 12—2 dienā. Liels ļaužu pulks nemaz nav vajadzīgs, mazākos centros ar 50 demonstrētājiem pietiktu. Šai akcijai nepieciešama visu trīs baltiešu grupu sadarbība, kādēj uz vietas noorganizējami sakari ar igauņu un lietuviešu pārstāvjiem. Dažās vietās, piemēram Čikagā, baltiešiem pievienosies arī citu tautu piederīgie.

Lai vienkāršotu demonstrācijas noorganizēšanu, plakāti jau izgatavoti uz plāna papīra, tie tikai jāuzlīmē uz papes. Plakātu nēsāšanas veidu nosaka vietējie policijas noteikumi. Kur noteikumi to prasa, demonstrācija iepriekš pieteicama policijai. Tās rīkotāja būs šai reizei radīta Committee for International Justice, bet kādai personai jāuzņemas atbildība.

BATUN lūdz atsūtīt īsu apstiprinājumu no katras vietas, kur demonstrāciju organizē, ka tāda notiks, kā arī paziņot atbildīgā vadītāja vārdu un adresi. Pēc demonstrācijas **BATUN** lūdz iesūtīt īsu pārskatu un uzņēmumus, tāpat izgriezumus un fotostatus no vietējās preses.

Savu pilnu atbalstu, kā jau iepriekš ziņots, pieteikuši Daugavas Vanagi, dažādas jaunatnes un studentu organizācijas, tāpat daudz citu organizāciju. Atbalstu pieteikušas arī dažādas lietuviešu un igauņu organizācijas visā pasaulē. **BATUN** lūdz šai akcijā iekļauties katru tautieti trimdā.

Papildinot iepriekš publicēto ierosinātāju sarakstu (latviešu presei sniegti tikai latviešu organizāciju un personu vārdi, bet tikpat daudz ir arī lietuviešu un igauņu), ziņojams, ka savu atbalstu pieteikušas vēl šādas organizācijas: **ASV — Aijovas** latviešu biedrība (pr-ks Ž. Dimza), Amerikas latviešu jaunatnes apvienība, Latviešu katoļu studentu apvienība Dzintars (prezidija priekšsēdis J. Valainis) un Rietumkrasta 3. latviešu dziesmu svētku rīcības komiteja (priekšsēdis V. Švāns); **Argentīnā — DV Buenosairesas nodaļa** (priekšsēdis Fr. Pāvulāns); **Austrālijā** — Daugavas Vanagu zemes valde (priekšsēdis V. Māliņš), Latviešu apvienība Austrālijā (priekšsēdis J. Ritenis), Kanberas latviešu biedrība (pr-ks B. Kokle), Tasmānijas latvieši (pārstāvis L. Vinegers) un latviešu ev.-lut. Sv. Pāvila draudze Tasmānijā (pr-ks G. Zodiņš); **Brazilijā** — jau nodibinātās Committee for International Justice priekšsēdis māc. J. A. Mekšs Sanpaulā, Vācijā — Daugavas Vanagu zemes valde (sekr. A. Mežals); **Zviedrijā** — Daugavas Vanagu zemes valde (priekšsēdis L. Talters).

Atsevišķas personas: ASV — Rita Baginska, St. Baginskis jun., Voldemārs Bastjānis, Pauls Brants, Pēteris un Veronika Bērziņš, Alise Dzirkale-Cenne, Aleksandrs un Velta Dindonis, Anšlavs Eglītis, Ilze Grante, P. Kalniņš, V. Kārkls, Ģirts un Liena Kaugars, prof. Gundar J. King, J. Klimanskis, Jānis Lazda, Leons Liepa, Arturs Nikurs, Margarita Nikurs, Dr. med. Lidija Nikurs un Roberts Nikurs, Olģerts Počs, E. Sināts, Jānis Skapars, prof. Viktors Stotts un Magda Stotta, Olita Valaine, Vēsma Valaine un A. Zālīte; **Anglijā** — Tālivaldis Zariņš; **Beļģijā** — Jānis Pipiņš; **Vācijā** — Vladislavs Barkans, Vitolds Barkans, Elza Cīrule, Jānis Cīrulis, Ilmārs Gailis, Ziedonis Jēgers, Richards Kļaviņš, Kazimirs Kozlāns, Verners Mūrnieks, Egons Nedesons, Alfreds Pētersons, Juris Rolle, Jānis Salmiņš, Pēteris Smilga, Donāts Vanaģelis, Arnolds Zemitāns un Emīls Zvirbulis; **Zviedrijā** — A. Puķīte.

Vēlamai papildinformācijai lūdz rakstīt: Baltic Appeal to the United Nations, 2789 Schurz Ave., New York, N.Y. 10465, U.S.A., tālr. (Area Code 212) 282—2237.

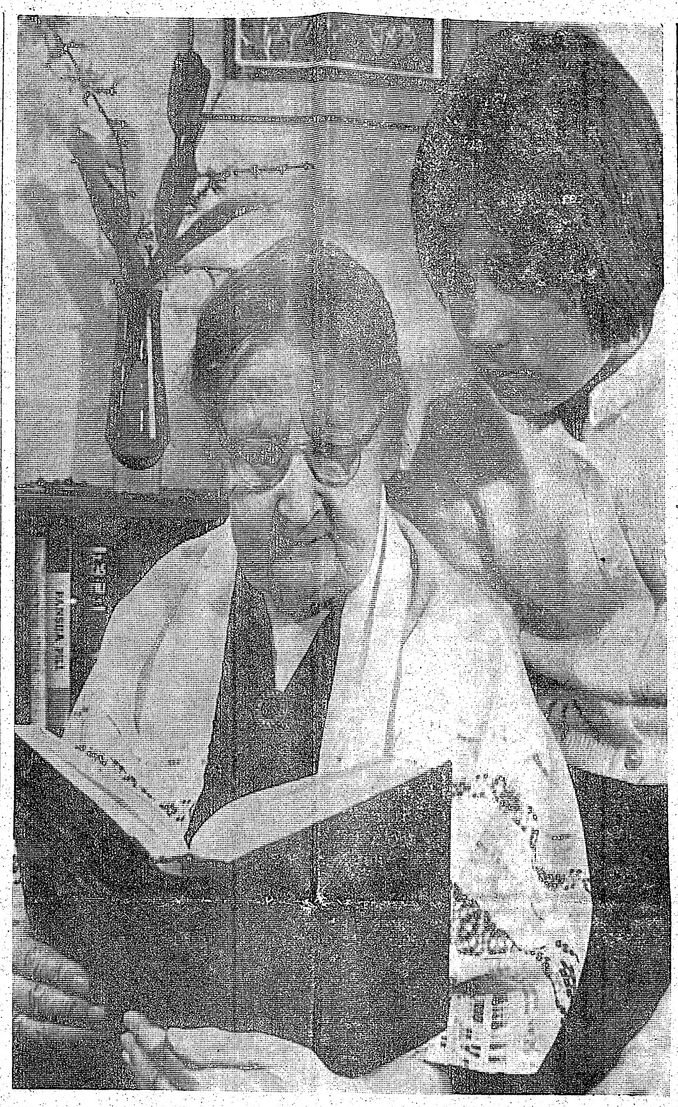

MĀCI MANI, MĀMULĪTE

Pienākusi atkal Ģimenes diena, kad bērni sveiks un godinās savus vecākus, īpaši māti. Šogad šī diena būs sevišķi skaista Alvīnei Palkavniecei Toronto, kuŗu 80. dzimšanas dienā apsveikt sabrauks trīs meitas ar ģimenēm no Kanadas un ASV, to vidū desmit mazbērnu un viens mazmazdēls. Uzņēmumā žirgtā māmuļa rāda savai mazmeitai Guntai Laugei bībeli, kas iespiesta vēl vecajā ortogrāfijā un ir nelaika mācītāja H. Kuŗļa dāvana. Foto: J. Līgers

ASV vanadžu salidojums Ročestrā

„PALIECIET, KAS ESAT, — ESAT JŪS PAŠAS!" UZRUNĀ VANADZĒM TEICA LATVIJAS SŪTNIECĪBAS VAŠINGTONĀ VADĪTĀJS PROF. DR. A. SPEKKE

ASV vanadzes savā 12. salidojumā pulcējās 29. un 30. aprīlī Ročestrā, Midtown Tower viesnīcas 15. stāvā, kur stāvu zemāk notika arī DV 17. delegātu sapulce. Salidojumā piedalījās 26. delegātes un 5 viešņas — Kanadas vanadžu pr-ce Monika Jonāne, valdes sekretāre Tamara Gailīte, DV mēnešraksta redaktrise Tonija Krūka, Hamiltonas vanadžu pr-ce Nora Pulciņa un Vācijas Mežotnes nodaļas vanadze Ņina Vinčele. Vanadžu kopskaits gan bija 31, bet no 20 ASV vanadžu kopām pārstāvētas bija tikai 9.

Darba sēdes sākumā mājasmāte — Ročestras vanadžu pr-ce N. Krēsliņa apsveica sabraukušās salidojuma dalībnieces. ASV vanadžu pr-ce V. Freija, atklājot salidojumu, nodeva DV centrālās valdes vanadžu nozares vadītājas M. Ķeņģes vēlējumus. Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne vēlēja kopīgā darba veicējām sparu un rosmi ik darbā, iztirību pārbaudījumos un kritikā. Viņa īsumā pakavējās pie Kanadas vanadžu darba vadlīnijām, atzīstot, ka abu zemju vanadzes seva darba saskaņotībā un mērķtiecībā ir it kā divpu māsas. DV mēnešraksta redaktrise T. Krūka pateicās ASV vanadzēm par DVM vanadžu nodaļai iesūtītajiem rakstiem, kuŗi bijuši galvenais balsts nodaļas pastāvēšanā. Ierosinājumus pārdomām attieksmē uz DVM vanadžu nodaļas izveidošanu 1968. gadā — un Latvijas 50 gadu atcerei T. Krūka bija sakopojusi uz vairākām lappusēm, kuŗas saņēma visas salidojuma dalībnieces. Ierosinājumu vidū ir šādi tēmati: latviešu sievietes nozīme valsts darbā, sabiedrībā un kaŗa laukā (Elza Žiglēvica, Elza Klaustiņa, Līna Čanka, Vallija Vesčūna u. c.) un latviešu sievietes lidzās citu tautu varonēm, kā arī vientuļās, klusās varones Kurzemes frontē, kas tagad klusi nogājušas dzīves nomalē. Ļoti vēlami fotouzņēmumi vanadžu darba ilustrēšanai. T. Krūka pavēstīja prieciģo ziņu, ka Vācijā uzsākta vanadžu kopu organizēšana.

No ASV vanadžu pr-ces V. Freijas un kopu pārstāvju ziņojumiem izrietēja, ka ASV vanadzes rosīgi un organizēti darbojas aprūpes un kultūras laukā, tāpat latviešu jaunatnes audzināšanā un Latvijas vārda popularizēšanā. Darbība izpaužas arī bazāru un loteriju rīkošanā, priekšlasījumu un literāru vakaru izkārtošanā, vanadzēnu nodarbībās un bērnu masku ballēs. Latvijas vārda daudzināšanai Takomas universitātē izrādītas 4 filmas par Latviju, kuŗas noskatījušies ap 500 studējošo, dodot cildinošas atsauksmes.

Turpmākās darbības pārrunās V. Freija uzsvēra vanadzēnu kustības pilnīgāku iedzīvināšanu, aicinot vanadzes iepazities ar ASV DV valdes referenta T. Sīļa rakstu par vanadzēnu organizēšanu un audzināšanu. T. Krūka ierosināja organizatorēm stāties sakaros ar bērniem, rakstot personīgas vēstules. Šāds veids devis labus panākumus Kanadā, kārtojot jaunatnes salidojumu Sidrabenē.

V. Freija, informējot salidojuma dalībnieces par lasāmvielas sūtīšanu latviešu kaŗavīriem Vietnamā, norādīja, ka, saziņā ar kapt. E. Sproģi Ņujorkā, ir iespēja kaŗavīru apdāvināšanu izkārtot organizēti, proti: kopu iesūtītās naudas summas viņa kopīgi nodotu kapt. E. Sproģim, kas tad nosūtītu apzinātajiem un ieinteresētajiem kaŗavīriem lūgtās grāmatas, ierakstot dāvinātāja vārdu, kā arī pieprasītos laikrakstus un citu lasāmvielu.

ASV vanadzes veic priekšdarbus mantu loterijas izkārtošanai visas Amerikas mērogā, paredzot izplatīt 5000 ložu, uz kuŗām laimējami 50 vērtīgi priekšmeti. Izloze paredzēta 3. septembrī Priedainē ASV DV dienu laikā.

Ar savu klātieni vanadžu salidojumu pagodināja arī Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs Dr. A. Spekke, atzinīgi novērtējot vanagu un vanadžu darbu, kas, trimdai ieilgstot, vēršas plašumā un lielumā.

Darba sēdes nobeigumā, kad vanadzes šķīrās, lai atkal tiktos nākošajā salidojumā, Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne teica: „Savā atmiņu pūrā paņemšu līdz daudz labu domu un jaunu ierosmju, kuŗas guvu šai salidojumā no vanadžu darba mozaikas, kuŗu pa gabaliņam kopā likušas tik daudz vanadžu sirdis!" DVM redaktrise T. Krūka, pa-

(Nobeigums 5. lpp.)

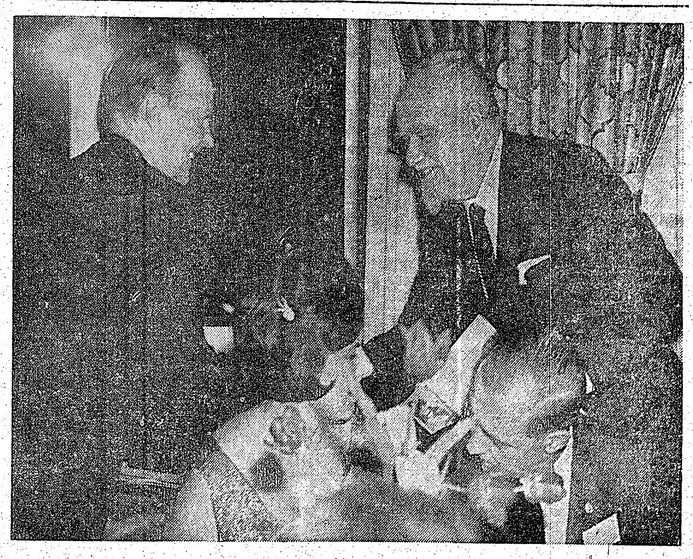

ASV DV kongresa balles laikā Kanadas DV pr-ks E. Krūka pasniedz Latvijas sūtniecības vadītājam Vašingtonā un DV organizācijas goda biedram Dr. A. Spekkem (pa labi) DV izdoto skaņu plati ar kaŗavīru dziesmām; priekšplānā Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne un DV Ročestras apvienības pr-ks K. Serdans. Foto: J. Gailītis

Māris Olainietis

Kurzemes ēnā

Spožāk par svešuma sauli
Kurzemes ēna man spīd...

Laiks sadziedē visas brūces, liek lietām, vietām un notikumiem cilvēka atmiņā izbālēt un izzust, nokauj personīgo pagātnes pārdzīvojumu izjūtas tagadnes sīkdienības sīkajās rūpēs un raizēs.

Šo pārvērtību sekās kādreizējā politisko bēgļu masa vairākumā kļuvusi par bezkrāsainu, patmilīgu un personīga labuma meklētāju sabiedrību — tādu pašu, kāda ir caurmēra apkārtne jebkuŗā dzīvesvietā. Un tas noticis īsākā nekā divdesmit gadu ilgā laika posmā. Diemžēl, arī latviešu bēgļu vairums pakļāvies šim iziršanas un pašizniecināšanās procesam, gadu gadā zaudējot arvien vairāk no savas atšķirīgās īpatības. Šī sairšanas procesa sekās daudzu atmiņā pagaisusi arī Kurzeme un tās nozīme latviešu tautai otra pasaules kaŗa notikumu norisē.

Nav nozīmes atkārtot vēstures stundu. Kurzeme pavadījusi gandrīz ikvienu latviešu bēgli, kas, savu personīgo vai piederīgo kailo dzīvību glābdams, meklēja ceļu uz Rietumu brīvību. Kurzemes ēna pavadīja gandrīz vai ikvienu bēgli līdz pat svešuma nometņu barakām un vēl tālāk.

Kailā dzīvība ir izglābta, Baltijas jūras ūdeņu sāļums nu jau sen namazgāts un aizmirsies, arī Kurzemes ēna izzudusi svešuma brīvības saules spožumā. Cilvēks gribēja dzīvot, un viņš arī dzīvo — brīvs, pārticis un priecīgs.

Tomēr lielajā bēgļu masā vēl saglabājušies arī tādi, kas Kurzemi pašu un Kurzemes ēnu nespēj aizmirst, jo maksātā cena pagātnes notikumos bijusi pārāk augsta.

Jābūt akmens aukstumā un bezjūtībā, lai no atmiņas iespētu izdzēst to krusta zīmēm iezīmēto asins ceļu, kas sākās kaut kur Baltezera vai Rumbulas mežā, Rīgas Centrālcietuma pagalmā vai Litenes novietojumā un izzarojās neskaitāmās takās. Pad. savienības plašumos, lai tad atkal, cīnītāju kājām iemīts, cauri Krievzemes purvājiem, pāri Vidzemes augstienei un Zemgales līdzenumam atvītos atpakaļ Kurzemes krastā, tur pēkšņi pārtrūktu vai arī pavērstos par jaunu austrumu virzienā.

Sim asins upuŗu ceļam būtu jāsaglabājas dzīvā atmiņā un piemiņā ikvienā vēl dzīvajā latvietī, jo sevišķi to dēļ, kuŗi gandrīz septiņus gaŗus mēnešus nesatricināmā ticībā un pienākuma apziņā cīnījās par Kurzemes brīvības saglabāšanu.

Ir nenoliedzams pagātnes fakts, ka šo septiņu nešaubīgās ticības mēnešu sekās ap 100.000 latviešu tautas piederīgo iespēja izglābties rietumu pasaulē. Jau šis fakts vien ir pietiekami nozīmīgs, lai Kurzemei un tās krišanai ierādītu pienācīgo vietu un uzmanību dažādo atceru un atcerīšu vidū.

Kurzemes septiņi cīņu mēneši bija drošs aizsarga vairogs tiem, kas centās glābt savu kailo dzīvību. Kurzemes septiņi cīņu mēneši bija mudinājums nešaubīgās ticības cīnītājiem brīvus redzēt visus Latvijas novadus. Kurzemes septiņi cīņu mēneši bija uguns pārbaude pašai tautai: vienotai celties vai iet bojā.

Latviešu kaŗaviri Kurzemes cīņu laukā nekapitulēja. Cīņu tikai pārtrauca. Lielās politiskās spēles sekās Kurzeme, latviešu cerību un spēka cietoksnis, zaudēja brīvību, un atgūta tā nav vēl šodien.

No šī laika cīnītājos palikusi sājā asins garša mutē, atmiņas par cīņu laukā kritušajiem un gaŗā Kurzemes ēna, kas nelauj aizmirst pagātni. Šī Kurzemes ēna bijušajiem cīnītājiem ir nākotnes cerību sala, kas liek viņiem rosīties, darīt un — neaizmirst. Bet caurmēra bēglis šo Kurzemes ēnu vaira no sevis kā baigu rēgu: tā ir smaga, nospiedoša un nepatīkama.

Maija sākumā, kad aprit Kurzemes krišanas gadskārta, kad Kurzemes ēnai vajadzētu būt vistumšākai, to daudzkārt samīda dažādu organizāciju sarikojumu deju grīdās, iztrinkšķina kupleju un parodiju vakaros un noslicina viesību un saiešanu dzērienu glāzēs.

Kā šādā attīstībā jaunā un jaunākā paaudze lai apjauž savas šisdienas un nākotnes esamības jēgu un uzdevumu, pirms tās uzmanība ievērsta citā, daudzkārt pat pretējā virzienā?

Vai bieži veltīgi nesūdzamies par tradiciju trūkumu, esošās paši kājām midīdami? Vai runas par Latvijas brīvību un atbrīvošanas cīņām nākotnē nav tikai tukšas pačalas, kuŗas nerod pat īstas atskaņas?

Ja mēs kā tautas daļa vēl nopietni ticam Latvijas valsts un tautas atbrīvošanai un atjaunošanai, tad Kurzemes piemiņai jāpaliek svaigā atmiņā, Kurzemes ēnai ir jāliecas pāri Rietumu brīvības saulei, atgādinot krustiem iezīmētos asins ceļus latviešu tautas pagātnē, bez kuŗu turpinājuma nebūs ne atjaunotas Latvijas valsts, nedz arī brīvas latviešu tautas!

Kurzemes ēna ir mūsu sirdsapziņa. Bez tās mūsu esamībai brīvajā Rietumu pasaulē būs tikai putekļu vērtība pasaules lielceļā, kas ved uz iznīcību.

MĀTE UN VIŅAS LOMA

Pubertātes laikā sievietē attīstās dziņa kļūt mātei. Bērnam piedzimstot, viņa jūtas sasniegusi mērķi. Sirdsapziņas un mātes jūtu vadīta, viņa tad visu uzmanību veltī bērna audzināšanai, protams, saskaņā ar savām zināšanām un vispārējo izglītību.

Bērna attīstības gados un pilngadības dzīvē mātei ir ļoti daudz piedzīvojumu un pārdzīvojumu. Bērni dažus no tiem atceras pat sirmā vecumā. Agrās bērnības notikumi parasti ir tieši saistīti ar mātes personu. Arī skolas gados bērni un pusaudži atrodas viņas dzīves lokā, un pat mācību iestādījumos mātes tēls pazib vai pat kavējas viņu apziņā: gan mācībās un satiksmē ar skolotājiem, gan attieksmē ar citiem skolēniem viņas norādījumi ir ceļa rādītāji, kuriem gan ne vienmēr seko. Reizē ar to reizēm nepaklausīgo dvēselē rodas konflikti.

Cik dažādi ir ikvienas mātes pārdzīvojumi, to neviens nespēj konstatēt un pat iedomāties. Katrs sīkākais notikums saistīts ar attiecīgiem pārdzīvojumiem, kas visi ļoti raksturīgi. Tos varētu izteikt ar tautas dziesmas vārdiem „Cik naksniņu nosēdēju, pie šūpuļa raudādama", vai arī raksturot kā neaprakstāma prieka un sajūsmas brīžus. Un cik bieži šo pārdzīvojumu pretstati mainās, kādas tajos nianses, ko vispār piedzīvo katra māte.

Velti modernisti apgalvo, ka vecākiem par saviem pieaugušajiem bērniem nav jārūpējas un pat jāinteresējas. Juridiski viņiem tas nav jādara, bet faktiski vecāki līdz mūža beigām interesējas par savām atvasēm un tāpat kā bērnībā priecājas par viņu sasniegumiem un bēdājas par piedzīvotām neveiksmēm. Mātes labvēlība un rūpes par pēcnācējiem nekad nebeidzas. Protams, ir arī izņēmumi.

Pievienojot piedzīvojumiem un pārdzīvojumiem mātes vispārējo nozīmi cilvēces eksistences uzturēšanā un sabiedriskajā dzīvē, iespējams iedomāties sievietes lielo lomu tautu dzīvē, kaut ar minētajiem konstatējumiem nav pateikts viss, ko viņa veic sabiedriskajās un tautu attieksmēs. Ar savu maigāko dabu un jūtu bagātību sievietes sekmē iedzīvināšanos kā atsevišķu personu, tā tautu pārdzīvojumos, tāpat nolīdzina pilsoņiem iespēju saprasties, pie kam to vislabāk var veikt mātes, kuras visdaudzpusīgāk pazīst savas atvases — bērna dvēseli. Sekojot viņa attīstībai un panākumiem dzīvē, māte labāk spēj iedomāties un saprast arī citu cilvēku dvēseles dzīvi, tādēj viņai arī iespējams cilvēkus savstarpēji tuvināt. Mātes ietekmē bērnos attīstās simpatiskās jūtas, kuŗām liela nozīme sabiedriskajās attieksmēs.

Tātad mātei ir ļoti svarīgi pienākumi, kuŗu dēļ viņai nopietni jāgatavojas savu uzdevumu veikšanai. Vecāki jau bērnībā sāk meitenes pieradināt pie sievietes pienākumiem, maz tomēr skaŗot mātes uzdevumus. Jaunavai, nākošajai mātei, allaž jāpatur prātā, ka viņas ķermenim jābūt normālā veselības stāvoklī, jo tikai veselā miesā var attīstīties jauns un vesels organisms — bērns. Topošās mātes stāvoklī jāizvairās no iztraucošiem skatiem, kuŗi var negātīvi ietekmēt divas savstarpēji saistītas būtes, apdraudot pat viņu dzīvību.

Pēc dzemdībām mātei jārūpējas par bērna audzināšanu, lai tas augtu par normāli veselu cilvēku. Šis uzdevums prasa lielu uzmanību un piepūli. Arī garīgajā ziņā mātes uzdevums nav viegls. Cik daudz un dažādu zināšanu nepieciešams mātei, to grūti konstatēt. Var tikai vēlēties, lai viņa iepazītos ar cilvēka fizisko un garīgo attīstību, kā arī paidagoģijas noteikumiem par bērna audzināšanu. Šīs zināšanas atvieglo mātes pieeju bērnam un sekmē audzināšanas ievadīšanu dabiskajā attīstības gultnē. Vērts arī iepazīties ar bērna iedzimtajiem dotumiem, jo tikai pazīstot tos, iespējams bērnu pareizi audzināt, veicinot pozitīvo dotumu attīstību un aizkavējot negātīvo veidošanos. Tas ir ļoti grūts uzdevums. Tomēr māte, allaž novērojot savu atvasi un pazīstot raksturīgākās personīgās un sava vīra īpašības, var pēc bērna ķermeniskās izteiksmes nojaust dažus bērna dotumus.

Mātes un visu pārējo tuviniekuzvedībai un rīcībai bērna klātienē jābūt tādai, kas viņu pozitīvi ietekmē, jo bērns censās visu novēroto atdarināt: skatus, vaibstus, smaidu, kustības un citu. Šo novērojumu ietekmē viņā attīstās sirdsapziņa un sāk veidoties vecāku autoritāte. Mīlot savus bērnus, mātei diezgan grūti noturēties viņiem derīgās labvēlības robežās. Pārkāpjot tās, māte var nokļūt t.s. aklās mīlestības varā, kas neveicina fizisko un garīgo bērna attīstību, tāpat nesagatavo viņu pastāvīgajai dzīvei. Ir arī novecojušies paradumi, pie kuŗiem mātēm nevajadzētu turēties, piemēram, vaļīga izturēšanās bērna klātienē, viņa darbiņu padarīšana u.c. Nav attaisnojama arī vecāku vēlēšanās, lai viņa atvase turpina tradicionālo ģimenes nodarbošanos, kas ļaujot cerēt uz lielākiem ienākumiem. Tie parasti ir pietiekami lieli, ja cilvēks strādā savām spējām atbilstošu darbu, ko vecākiem vajadzētu ieteikt saviem bērniem. Ja to neievēro, tad turība reti sasniedzama ar personīgo darbu, bet darbiniekam pašam allaž slikta sajūta vai garastāvoklis. Tāpat nav ieteicams rūpēties par sava bērna augstu stāvokli sabiedrībā, izraugot tam dzīves draugu, kas spētu nodrošināt šo vēlēšanos. Diemžēl, tas bieži vien neattaisnojas, un ģimenes dzīvē tad nav apmierinātības. Vecākiem nevajadzētu iejaukties savu pēcnācēju dzīvesbiedra izvēlē.

Minētie un citi mātes uzdevumi ir ļoti grūti. Visus tos nevienai sievietei nav iespējams vienmēr paturēt prātā un ievērot bērnu audzināšanā. Tomēr māte parasti tos veic. Kopš bērna piedzimšanas viņa, kā jau teikts, pret saviem pēcnācējiem ir tādās attieksmēs, ka parasti orientējas viņu audzināšanā un izpalīdzībā pilngadības laikā. Grūti iedomāties mātes milestību — tās izpausmju un intensitātes iespējas.

Tātad māte ir dabas, audzināšanas un personīgo pūļu izveidota sieviete par dzīvības devēju, audzinātāju, likteņa novērotāju un izpalīdzi saviem pēcnācējiem. Protams, ir ļoti dažādas sievietes un reizē ar to arī mātes. Nav trūcis un netrūks arī tādu sieviešu, kas pat neatgādina raksturoto māmuļu. Visumā tās tomēr ir izņēmumi. Jāvēlas, kaut jaunās mātes tiem nesekotu. Normāli attīstītās un veselās mātes spēj pat savu dzīvību saistīt ar bērna likteni. Tādēļ mātes jāciešnī un jāapbrīno!

Pēteris Dreimanis

LATVIJA

36. N-RS. SESTDIENA, 1967. G. 6. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4. Ont.; tālr. 531—4583;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noriņš, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Inis Povinelis, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — **Valdis Teteris**, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Elnem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs teikts un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Mēs neesam paguruši!

ZVIEDRIJAS VIESA OSVALDA FREIVALDA PRIEKŠLASĪJUMS

Uzsākot DV organizēto priekšlasījumu turneju pa ASV un Kanadu, publicists un Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra informācijas daļas vadītājs Osvalds Freivalds no Zviedrijas 21. aprīlī Nujorkā tikai 35 klausītāju priekšā analizēja latviešu trimdinieku aktīvitāti, atzīstot, ka mūsu sabiedriskā un kultūrālā rosme, salīdzinot ar brīvās Latvijas laiku, augusi, nevis mazinājusies, kā daudzi bažījās, un ka tai nedraud apsīkums arī nākotnē.

Runājot par tematu „Vai pajgurstam?" (par šo pašu tematu O. Freivalds referēja arī 28. aprīlī Toronto. — Red.), referents noraidīja pesimistisko domu par trimdas latviešu rosības apsīkumu un pagurumu, kas rodas salīdzinājumā ar pirmajiem trimdas gadiem, kad, dzīvojot bezdarbībā, vairāk bija attīstītas sabiedriskās un kultūrālās rosmes. Tomēr šis laiks neder salīdzinājumam. Trimdinieku pašreizējā aktivitāte jāsalīdzina ar normālu, t.i. brīvās Latvijas laika rosību. Arī dzimtenē ne visi bija ieinteresēti vai darbojās sabiedriskā vai kultūrālā laukā.

Liekas arī bažas par mūsu jaunatni un jauktajām laulībām. Savu optimismu referents pamatoja ar Īgaunijas zviedru minoritātes piemēru: 12. gadsimtā no Zviedrijas Īgaunijā iecelloja ap 10.000 zviedru, kas apmetās Īgaunijas salās. Par spīti 700 svešumā pavadītiem gadiem, visa zviedru minoritāte vēl runāja zviedriski, kaut dialektā. Otrā pasaules karā pārceloties uz Zviedriju pilnā sastāvā, viņiem nebija ne mazāko grūtību iekļauties zviedru tautā.

Arī Eiropas latviešu jaunatne tagad parāda daudz lielāku aktīvitāti nekā trimdas sākuma gados, tā apliecinot savu interesi un piederību latviešu tautai. Jauktās laulības nav tikai latviešu, bet visu tautu problēma. Ja mēs tās vērtējam kritiski, tad, piemēram, zviedri, kaŗ agrāk precējās tuvu radu starpā, tagad jauktās laulības pat veicina, sevišķi laulības ar baltiešiem, vāciešiem un citiem skandinaviem. Daudz lielākas briesmas latviešu tautai draud no rusifikācijas okupētajā Latvijā. Referents uz svēra faktu, ka daudzi ienācēji krievi ne tikai mācās latviešu valodu, bet arī pieņem latviešu uzvārdus, gatavojoties komūnisma sabrukumam un nodrošinot paliksanas iespējas Latvijā. Zviedrijā jauktu laulību bērni apmeklē latviešu skolas, un zviedru laulātais partneris mācās latviešu valodu arī pats.

Attieksmē uz okupētās Latvijas apmeklējumiem, kuŗu pamatā galvenokārt vēlēšanās apciemot tuvus radiniekus, O. Freivalds norādīja, ka, par spīti visādiem okupantu vilinājumiem, apmeklētāju skaits tomēr niecīgs, pie tam, ar maz izņēmumiem, okupētās Latvijas apmeklētāji gadu no gada ir vieni un tie paši. Interesanti ir vērojumi attieksmē uz pretējās puses apmeklējumiem, t.i. latviešu un cittautiešu ciemošanos Zviedrijā, sevišķi sakarā ar latviešu sportistu biežu ierašanos Stokholmā.

Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra informācijas daļas vadītājs Osvalds Freivalds no Zviedrijas pēc referāta Toronto privātās pārrunās par pašreizējo politisko situāciju: no kreisās — A. Svenne, J. Rubenis, O. Freivalds, J. Bārs un V. Upeslācis. Foto: JAK

(Nobeigums 5. lpp.)

Mātes dienā

Ir vēla nakts, viss tumšs, kluss un mierīgs. Raugos pa logu mēnesnīcā, kas apgaismo aizmirgušo dabu. Tur mazie kociņi līgojas vējā, palaikam iesaucas kāds nakts putns. Nakts ir skaista un sapnaina kā pasaka!

Tad pēkšņi atceros: rīt būs Mātes diena! Šonakt mana māmiņa pošas garam ceļam, lai būtu pie manis reizē ar agro rīta sauli.

Tiekos ar viņu tikai reizi gadā, bet domās esmu arvien pie viņas. Manī saglabājies daudz jauku atmiņu par skaistajām kopā pavadītajām dienām. Atceros, kā katru gadu, Mātes dienā nākot no baznīcas mājās, mēs arvien nogriezāmies no ceļa, lai pāri laukiem dotos līdz lielajam bērzam uzkalniņā. Tur mēs pavadījām visu dienu, divas vien, jo tētis jau manā agrā bērnībā bija aizgājis uz Mūža māju.

Atceros arī to reizi, kad māmiņa saslima. Krustmāte atbrauca viņu kopt, bet man bija vienai jārotaļājās. Tieši Mātes dienas priekšvakarā, kad biju aizgājusi pie lielā bērza, dzirdēju krustmāti mani saucam. Kamēr noskrēju līdz mājiņai, krustmātes vairs nebija pie durvīm. Klusām piegāju pie māmiņas gultas, kur stāvēja krustmāte un raudāja, turēdama rokās mazu puķu pušķīti. Paskatījos māmiņā — viņa gulēja aizvērtām acīm, bet seja bija tik skaista, kā vēl nekad. Krustmāte sniedza man puķītes un čukstēja:

„Bērniņ, iedod tās māmiņai... Viņa iet pie tava tēta ciemos un vairs ilgi nenāks mājās..."

Es sapratu, kaut biju vēl tikai bērns. Nu mana māmiņa vairs nekad nenāks mājās!... Man asaras ritēja pār vaigiem. Ieliku māmiņas rokās puķītes, nosķūpstīju viņas bālās lūpas un izskrēju no istabas.

Aizskrēju pie lielā bērza un ieķrituzālē. Tur raudāju un raudāju... Raudādama iemigu. Sapņos redzēju māmiņu: viņa sukāja manus matus, skūpstīja mani kā vēl vakar. Ak, kādēļ viņai bija jāaiziet no manis? Kādēļ, māmiņ? —

Rīt atkal būs Mātes diena! Iešu uz baznīcu, kur satikšu māmiņu. Tad mēs atkal dosimies uz mājas pusi — pāri laukiem līdz lielajam bērzam uzkalniņā. Tur pavadīsim visu dienu, bet, kad saule rietēs, atvadīsimies un dosimies katra savu ceļu.

„Tikai mājās aizejot, neaizmirsti tēti sveicināt!..."

B. S. K.

JOHANS H. VIGMANS

Viens no miljoniem

3650 DIENU KRIEVIJĀ UN SIBIRIJĀ

Tulkojis Alfrēds Vinčels

(42. turpinājums)

Spokaina scēna. Pārlieku spēcīgā spuldze apgaismo noplīsušu stāvu baru, kuŗā katrs ciešāk spiežas pie otra. Tiem pretim, ar tukšu laukumu starpā respektējami atdalīti, pie vagona durvīm stāv trīs sargu grupa, arī cieši viens pie otra. Aina kā plēsējzvēru krātiņā. Nevilus man jāapbrīno šo trīs krievu dūša. Viņu brutālajās sejās un kustībās paužas dīvains kaislīgas bezbēdības un lielākās piesardzības maisījums, gandrīz bailes. Plēsoņas, kas skaita cilvēkus.

Nesaprotams sargu trijotnes vecākā iekliedziens, un ārpusē tūlit atsprāgst vaļā durvju bulta. Vagona durvīs atkal atveŗas maza sprauga, tad tās par jaunu aizkrīt. Spokošanās beigusies. Cik sekunžu viss tas ildzis? Pēc traucējuma mēģinām atkal kaut kā iekārtoties, cik vien tas vispār iespējams.

Daži stāsta, ka, par spīti šai labi izdomātajai metodei, saniknoti un apņēmīgi gūstekņi, ieprīekš visu saruņājuši, vairākkārt zibeņātrumā pārvarējuši sargu grupu un tos nolinčojuši. Varu labi iedomāties un ticu, ka šīm apsargu vienībām maksā augstu briesmu piemaksu.

Pēc divām dienām mūs pārvieto citā vilcienā Petropavlovskā. Līdz šim esam Turksibirijas vilcienā braukuši uz ziemeļaustrumiem, tagad ar Transsibirijas vilcienu dodamies uz rietumiem. Tā ir uztraucoša sajūta: uz rietumiem, kaut arī mums nav ne mazāko šaubu par to, ka mūs tikai pārvieto uz citu nometni. Tomēr katrs kilometrs rietumu virzienā mums šķiet kā liels ieguvums. Pēc sešpadsmit dienu brauciena mums nakts laikā jāizkāpj Borovičos, pilsētā starp Ļeņingradu un Maskavu. Karaganda palikusi tālu aiz mums.

°°°

Nometnē, kas atrodas apmēram divus kilometrus ārpus pilsētas, satiekamies ar 300 spāņiem, kas mūs dedzīgi iztaujā. Tie ir ne tikai „Zilās divīzijas" vīri, kas austrumfrontē, cīnīdamies vācu pusē, nokluvuši gūstā, bet tikpat daudz arī „sarkano" spāņu. Spānijas pilsoņu karā 1937. gadā viņi bija cīnījušies komūnistu pusē pret Franko, īsi pirms zaudētās cīņas atstāja savu zemi un atrada patvērumu pie krieviem Odesas apkārtnē. Būdami komūnisti pēc pārliecības, viņi visi atradās frontē pret nacionālsociālistisko Vāciju. Pēc ilgā kaŗa viņu lielākā daļa vairs nespēja apvaldīt ilgas pēc dzimtenes. Tikai vēlēšanās vien atgriezties Spānijā, kas pretēji viņu gribai bija kļuvusi fašistiska, padomju acīs jau nozīmēja nodevību. Visus izceļošanas atļauju pieprasījumus noraidīja. Pēc tam kopīgi sāktais darba streika mēģinājums beidzās ar ievietošanu soda nometnē, kuŗā viņus kā „brīvus" pilsoņus ieslodzīja uz nenoteiktu laiku. Vienkāršības labad un noteikti arī cerībā uz savstarpējām denunciācijām viņus ieslodzīja kopā ar Franko spāņiem. Nenovēršamās sadursmes starp abiem nogrupējumiem, sevišķi pirmajā piespiestās kopdzīves laikā, paasināja vēl spāņu tautai piemītošais lepnums un fanātisma nosliecē ievirzītais raksturs. Tomēr netaisnība, kuŗu nodarīja vecie draugi, ieslogot viņus soda nometnē, sarkanos spāņus pamazām tuvināja kaŗā sagūstīto tautas brāļu ieskatiem. Visi kopā tagad nīst krievus un — spāņi ir tiešām spējīgi nīst!

°°°

Atkal mums jāstrādā kādā raktuvē. Še ogļraktuves ir vecākas, primitīvākas, bīstamākas. Mēs noklūstam pazemē pa kāpnēm. Ejas ir neiedomājami zemas un atrodas vienmēr ūdenī. Man līdzās nomokas kāds universitātes profesors ar saspiestā gaisa āmuru. Divi štāba virsnieki stumj vagonetes ar oglēm uz trici. Kopā ar mani kāds advokāts ar lāpstu piepilda vagonetes. Vienīgi sīkstie un pretestību saglabājušie aizvadītos gadus izturējuši. Arī še mēs iekārtojamies samērā ciešami.

Bet laiks gājis uz priekšu. Ispējams, ka 1949. gadā mājup atlaisto vāciešu liecības krieviem ir nepatīkamas viņu propagandā par komūnistisko paradīzi. Kāda pavēle no Maskavas noteic, ka kaŗa gūstekņi nodarbināmi vienīgi virszemē. Tagad mēs atkal drīkstam doties uz kādu būvvietu.

Ceļā uz turieni mums pilsētas nomalē jāiet garām vienai no nedaudzajām nesabrukušajām un neizpostītajām baznīcām. Tā atrodas nelielā paaugstinājumā starp lieliskiem veciem kokiem, uz kuŗiem nespēju vien noskatīties. Pie pakāpieniem, kuŗi ved uz ieeju baznīcā, paceļas vienkāršs sastatnis, pie tā karājas pieci mazi zvani. Vecs pops pakāpies uz maza sola zem tiem un velk zvanu virves. Šis skats un zvanu biklās skaņas pēc tik daudziem gadiem mani dziļi aizkustina.

Dažas dienas vēlāk sirmais priesteris atkal stāv uz sava mazā soliņa, pagriežas pret mums un pārmet starp sargiem solojošajai kolonnai svētīšanas zīmi. Spontāni pārmetu krustu, un patiešām, kāds cits dara to pašu. Pret mums pavērstajā priestera sejā ir tikai acis; stāva nebadzība un posts, nekārtīgie baltie mati, kas pārkarājas ausīm, netīrā ún garā bārda, noplīsušais tērps — viss tas pazūd šo acu priekšā.

Sargi popu ievērojuši un mūs novērojuši. Viņi vērš viens otra uzmanību uz šo labo joku un izsmej veco vīru. Arī mūsu rindās pamazām rodas dzīvība, kaut parasti ejam uz darbu klusi un apātiski. Neaprobežota netaisnība un eksistences posts daudzos gūstekņos aizbēris ceļu uz Dievu; viņu dzievbijība nav izturējusi to, kas tiem uzbrucis. Viņi tagad smejas un ņirgājas, ka citi tieši gūstā atkal iemācījušies patiesi Dievu lūgt. Viņu izsmiekls pāriet iekaisumā un nesaudzīgā vārdu kaujā. Nevienam tas nepalīdz, un gara brūces asiņo abās pusēs.

Epizods pie baznīcas atkārtojas nākošajos rītos. Tagad sargi popu nolamā, izsmiekls mūsu pašu rindās kļūst dzēlīgāks. Sargu komandas virsnieks draud vecajam vīram, ka liks uz viņu šaut un tūlīt arī pārraida vairākus brīdinājuma šāvienus pār tā galvu. Pops tomēr nebeidz zvanīt un dalīt svētību.

Pēc tam dodamies uz darba vietu pa citu ceļu. Ar apbrīnu un siltumu sirdī domāju par veco priesteri, kas neļāva sevi iebiedēt un kas man pēc tik daudziem gadiem atkal reiz deva savu garīdzniecisko svētību.

(Turpinājums sekos)

Imants Sakss

Izcils garīgās

Toronto Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējais koncerts 22. aprīlī izvērtās par izcilu mūzikālu notikumu kā bagātīgā programmas satura, tā arī koŗa spēcīgā mākslinieciskā priekšnesuma ziņā, kuŗu vēl vairāk papildināja simfonisks orķestris 22 dalībnieku sastāvā. Nozīmīgu atbalstu sniedza arī baritons Pēteris Geistauts, ērģelniece Edīte Timermane un ērģelnieks-improvizātors prof. Tālivaldis Ķeniņš. Koŗa un orķestŗa diriģents — komponists Arvids Purvs. Prog-

rammā no
ja pārstāv
tols, Jēk.
un A. Pur
Frankam u

Ja žādā
vārdus, ka
nāms nen
tagad jāļ
viņam jau
cijā, tā d
šana ar v
tu mākslī
sisko man
lē arī jau
ņas. Pie

AUG JAUNĀ MAIN

Toronto latviešu Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējā koncerta 22. aprīlī bija patikami vērotāju dzidetāju, tā pilnā dievnama klausītāļu koŗa trīs gados jaunākās dziedātājas Korba, Rudīte Gulbe un Daina Apše, ne vien koŗa mēģinājumiem, bet arī latvi nes pulciņam un gaidām, atsaucīgi nākot ko darbu veikšanā. — Pēc koncerta koŗa un priekšnieku sveica organizācijas un c sirmām galvām, kas pusmūža gados, b biedrības koŗa „runasvirs" bija 14 gad (apakšējā uzņēmumā uzrunas laikā), n miltonas latviešu biedrības koŗa diriģent ja draudzes mācītājs Ā. Cops.

(17. turpinājums)

Ormanis pa Veismaņa ielu iegriezā
ielas virzienā.

Uldis atstāja solu un devās atpakaļ

°°°

Ormaņa gaita kļuva lēnāka. Viņi
jau gandrīz stundu. Nonācis pie A
Valņu ielas stūŗa, ormanis ieliecās
— Kur tagad, kungs?
Gulbis satrūkās. Viņš bija aizsa
rums bija pagaisis, bet vēl vienmēr
transā.
— Uz . . . uz priekšu . . . — Uz Dā
Gulbis svarīgi atbildēja.
— Dārza ielu? Tur jau jūs, kung
Gulbis saslējās taisnāk.
— Kā jūs to zināt?
— Vai, kungs! Cik reižu neesmu
— Pieturiet! — Gulbis pavēlēja.
Viņš bija noskaities.
Te nu bija mazpilsētas jaukum
viņu novēroja, ik brīdi tas atradās
bā. Labi vēl, ka ormanis bija tik glu
ka Gulbi pazīst. Jāievēro tikai nu
reizē atkal neiekultos nepatikšanās.
Ormanis apturēja, Gulbis samaks
mu un tālāk devās kājām. Ormanis
tāja uz Katoļu ielu. Tur apturēja
no bukas un salocīja kulbas ādas jum
zem sēdekļa ormanis izņēma auzu t

TVIJA
AMERIKĀ
DIENA, 1967. G. 6. MAIJS
EDAKCIJA TORONTO.
— Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
.; tālr. 531—4533;
— Silvija Ancāne, sasniedzama re-
9;
Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park
rough, Ont.; tālr. 759—8076;
nts Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
-6933;
lis Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
3—4226.
CIJA EIROPĀ:
4 Münster/Westf., Von Elnem Str. 19.
uskriptus pēc vajadzības latināt. Ne-
neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
marka (Kanadē) vai starptautiskais
ēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
iktās domas ir rakstītāja personīgs
umā atbilst arī redakcijas viedoklim.
V un Kanadē — par mēnesi $1.50;
mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.
kludinājumu daļā $1.60, bet tekstā
.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

s dienā

kluss
mē-
igušo
gojas
kāds
a un
būs
mā-
i būt
rīta

gadā,
e vi-
jau-
kopā
s, kā
ākot
rvien
pāri
bēr-
vadī-
o tē-
bija

tātes

zinā-
eido-
vēju,
otāju
iem.
ievie-
Nav
sie-
kstu-
mēr
jau-
Nor-
mātes
t ar
ticie-
nis

Atceros arī to reizi, kad māmiņa saslima. Krustmāte atbrauca viņu kopt, bet man bija vienai jārotaļājās. Tieši Mātes dienas priekšvakarā, kad biju aizgājusi pie lielā bērza, dzirdēju krustmāti mani saucam. Kamēr noskrēju līdz mājiņai, krustmātes vairs nebija pie durvīm. Klusām piegāju pie māmiņas gultas, kur stāvēja krustmāte un raudāja, turēdama rokās mazu puķu pušķīti. Paskatījos māmiņā — viņa gulēja aizvērtām acīm, bet seja bija tik skaista, kā vēl nekad. Krustmāte sniedza man puķītes un čukstēja:

„Bērniņ, iedod tās māmiņai ... Viņa iet pie tava tēta ciemos un vairs ilgi nenāks mājās ..."

Es sapratu, kaut biju vēl tikai bērns. Nu mana māmiņa vairs nekad nenāks mājās! ... Man asaras ritēja pār vaigiem. Ieliku māmiņas rokās puķītes, noskūpstīju viņas bālās lūpas un izskrēju no istabas.

Aizskrēju pie lielā bērza un iekritu zālē. Tur raudāju un raudāju ... Raudādama iemigu. Sapņos redzēju māmiņu: viņa sukāja manus matus, skūpstīja mani kā vēl vakar. Ak, kādēļ viņai bija jāaiziet no manis? Kādēļ, māmiņ? —

Rīt atkal būs Mātes diena! Iešu uz baznīcu, kur satikšu māmiņu. Tad mēs atkal dosimies uz mājas pusi — pāri laukiem līdz lielajam bērzam uzkalniņā. Tur pavadīsim visu dienu, bet, kad saule rietēs, atvadīsimies un dosimies katra savu ceļu.

„Tikai mājās aizejot, neaizmirsti tēti sveicināt! ..." B. Š. K.

---

a sola zem tiem un velk zvanu vir-
zvanu biklās skaņas pēc tik dau-
nani dziļi aizkustina.

es vēlāk sirmais priesteris atkal
zā soliņa, pagriežas pret mums un
rgiem solojošajai kolonnai svētīša-
ni pārmetu krustu, un patiešām,
pašu. Pret mums pavērstajā pries-
i acis; stāva nebadzība un posts,
mati, kas pārkarājas ausīm, netī-
a, noplīsušais tērps — viss tas pa-
šā.

ievērojuši un mūs novērojuši. Viņi
uzmanību uz šo labo joku un iz-
Arī mūsu rindās pamazām rodas
rasti ejam uz darbu klusi un apa-
ta netaisnība un eksistences posts
os aizbēris ceļu uz Dievu; viņu
izturējusi to, kas tiem uzbrucis.
jas un nirgājas, ka citi tieši gūstā
es patiesi Dievu lūgt. Viņu iz-
ckaisumā un nesaudzīgā vārdu
m tas nepalīdz, un gara brūces
s.

baznīcas atkārtojas nākošajos rī-
gi popu nolamā, izsmiekls mūsu
st dzēlīgāks. Sargu komandas virs-
ajam vīram, ka liks uz viņu šaut
raida vairākus brīdinājuma šāvie-
vu. Pops tomēr nebeidz zvanīt un

lodamies uz darba vietu pa citu
u un siltumu sirdī domāju par
kas neļāva sevi iebiedēt un kas
udziem gadiem atkal reiz deva savu
svētību.

(Turpinājums sekos)

Imants Sakss

Izcils garīgās mūzikas koncerts

Toronto Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējais koncerts 22. aprīlī izvērtās par izcilu mūzikālu notikumu kā bagātīgā programmas satura, tā arī koŗa spēcīgā mākslinieciskā priekšnesuma ziņā, kuŗu vēl vairāk papildināja simfonisks orķestris 22 dalībnieku sastāvā. Nozīmīgu atbalstu sniedza arī baritons Pēteris Geistauts, ērģelniece Edīte Timermane un ērģelnieks-improvizātors prof. Tālivaldis Ķeniņš. Koŗa un orķestŗa diriģents — komponists Arvīds Purvs. Programmā no latviešu autoriem bija pārstāvēti A. Jurjāns, J. Vītols, Jēk. Graubiņš, V. Baštiks un A. Purvs līdzās Mocartam, Frankam un Britenam.

Ja kādā enciklopēdijā lasījām vārdus, ka A. Purvs vēl pielidzināms nenorūgušam vīnam, tad tagad jāliecina, ka šis process viņam jau pagātnē. **Kā kompozīcijā**, tā diriģēšanā mums darīšana ar visai nobriedušu, erudītu mākslinieku, kas, cienot klasisko mantojumu, vienmēr meklē arī jaunas laikmetīgas noskaņas. Pie diriģenta pults viņš ir

AUG JAUNĀ MAIŅA

Toronto latviešu Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējā koncertā 22. aprīlī bija patīkami vērot mūsu jauno audzi kā pašu dziedātāju, tā pilnā dievnama klausītāju rindās. Augšējā attēlā koŗa trīs gados jaunākās dziedātājas (no kreisās) Anita Korba, Rudīte Gulbe un Daina Āpše, kas prot atlicināt laiku ne vien koŗa mēģinājumiem, bet arī latviešu ģimnazijai, jaunatnes pulciņam un gaidām, atsaucīgi nākot talkā arī citu sabiedrisko darbu veikšanā. — Pēc koncerta koŗa dalībniekus, diriģentu un priekšnieku sveica organizāciju un citu koŗu pārstāvji gan sirmām galvām, kas pusmūža gados, bet Hamiltonas latviešu biedrības koŗa „runasvīrs" bija 14 gadu vecais Jānis Zemītis (apakšējā uzņēmumā uzrunas laikā), no kuŗa pa kreisi sēž Hamiltonas latviešu biedrības koŗa diriģents I. Sakss un Sv. Andreja draudzes mācītājs Ā. Čops. Foto: J. Līgers

absolūti precīzs, skaidrs, noteikts, bet tai pašā laikā arī ar siltu mūzikālu iejūtu, visumā vairoties no afektācijas, tāpat atturoties no ilustrācijām. Šķiet, viņš labprāt patelks vārdu mazāk nekā kādu par daudz, kaut arī viņa vērīgai acij nekas nepaies garām paviršībā vai nevērībā. Katrā ziņā A. Purvs no latviešu koŗu diriģentiem svešumā ieskaitāms pašā pirmajā rindā. Jāuzsveŗ arī viņa nenogurdināmās darba spējas ne vien koŗa darbā, bet arī orķestŗa vadībā, kuŗā viņš pierādīja gluži teicamu izpratni un, pats galvenais, arī autoritāti.

Koris 66 dziedātāju sastāvā neapšaubāmi audzis kā tehniskajā varēšanā, tā arī balsu skaidrībā un līdzsvarotībā. Neiespējami izvērtēt atsevišķo koŗa balsu kvalitāti, taču likās, ka koris visvairāk var lepoties ar košām tenoru balsīm. Bet lai šai vietā atļauts pateikt arī skarbākus vārdus par tiem atsevišķajiem dziedātājiem, kas, nošu rakstā nogrimuši, dažas dziesmas paveica pavisam mechaniski un automatiski, nepārdomājot, ka tā mūzika zaudē daļu sava ēteriskā viegluma un mirdzuma, kur tas bija nepieciešams.

Koncertu ievadīja A. Jurjāna „Mūsu Tēvs", sekojot tā paša autora „Uz augšu" (J. Poruks). J. Vītola darbā „Gājēja dziesma nakti" otrs pants dzejiskā saturā visai problēmatisks un sentimentāls, tādēļ to varētu mierīgi atmest. Interesanta Jēk. Graubiņa 1925. gadā rakstītā „Stiprā roka" (K. Krūza), kuŗu izdevās noklausīties pirmo reizi. Mazs tenoru apjukums vidusdaļā netraucēja izjust šīs dziesmas mūzikālu spirgtumu un spēku. Tīri žibinošā technikā atraisījās paša diriģenta 96. psalms, kaut arī te zīmīgās disonances **vārdos „elki"** varēja būt vairāk izceltas un griezīgākas. Kādreiz ir tīri jocīgi ar latviešu koŗiem: ja ierakstā sekundes intervallu, tie dzied unisonu un otrādi.

Daudz dzirdēta „Ave Verum Corpus", reizē ar to pierasts pie vislabākajiem atskaņojumiem. Tomēr arī te koris un orķestris sasniedza itin pieklājīgu izpildījumu, kaut jāpiezīmē, ka latviešu dziedātāji Mocartu vēļi izpratuši visos laikos un apstākļos, kas galu galā nav arī liela nelaime, jo ir pasaules, kas mūžam nesatiksies. Toties patiesi iejūtīgi un elastīgi koris un orķestris veidoja B. Britena 150. psalmu (op. 67.). Britens, ko daži mūzikologi salīdzina ar Mocartu „garā un patiesībā", te sniedzis ļoti raksturīgu, pat atļautīgu Dāvida pēdējā psalma mūzikālo ilustrāciju. Sevišķi jāizceļ sprieganais septiņastotdaļu ritms viduspos-mā, neaizmirstot trompešu un sitamo instrumentu skaņu efektus. Kā teksts rāda, Dieva slava izteicama ne vien „zēlīgi", bet arī priekā un triumfā. Pārfrazējot vecās garīgās dziesmas vārdus, varam teikt, ka „mūsu laikos tas it viss nu, gods Dievam, noticis.". Britena darbā koris un orķestris atradās savu spēju kalngalos.

Kā pēdējo koris, orķestris un ērģeles sniedza C. Franka oratorijas „Svētīti laudis" (Les Bentitudes) prologu, pirmo un trešo daļu ar saīsinājumiem, kuŗā baritona solo dziedāja P. Geistauts. Šis C. Franka darbs rakstīts Parīzes aplenkuma laikā (1870. g.) un satur sevī astoņas noslēgtas daļas. Kompozīcija savā saturā dīvdabīga, t. i. parāda cilvēka vājības un nelaimes pretstatā Kristus mīlestībai un visa izlīdzināšanai. V. d'Endī kādreiz piemin̄ēja, ka meistara roka vislabāk parādās Kristus un eņģeļu koŗa dziedājumos, kurpretī cilvēka jūtu saviļņojums aizsniedz tikai tā laika viskonvencionālāko mūzikas valodu, piemēram Meijerbēra garā. Lai kā tas būtu, šī mūzika tīri pieņemami uzklausāma vēl šodien ar visiem tās mūžīgiem enharmoniskumiem, jo tajā ir kāda vārdos nepasakāma dziļi reliģioza izjūta, īpaši ievērojot tā laika noslieces literātūrā un mūzikā. Varbūt tieši šī orātorija mekļēja atbildi un pretstatu vāgnerismam Vakareiropā. Arī šai darbā koris un orķestris, tāpat ērģeles un solisti savus uzdevumus veica slavējami, varbūt vienīgi vairāk varējām vēlēties lielāku sieviešu balsu drāmatismu.

Koncerta vidusdaļā prof. T. Ķeniņš atskaņoja ērģeļu improvizāciju un fūgu par Ād. Ābeles temu „Nāc, Jēzu". Interesanti atzīmēt, ka Parīzes konservātorijā C. Franks šo tagad aizmirsto mākslu it dzīvi piekopis savā paidagoģiskajā un radošajā darbā, tāpat kā daudz agrāk J. S. Bachs. T. Ķeniņa improvizāciju izdevās jau noklausīties 1964. gadā Kalamazū Ād. Ābeles 75 gadu jubilejas svinībās, un arī šoreiz komponists atkārtoti un veiksmīgā septiņastotdaļu ritms viduspos-mā, neaizmirstot trompešu un sitamo instrumentu skaņu efektus. Kā teksts rāda, Dieva slava izteicama ne vien „zēlīgi", bet arī priekā un triumfā. Pārfrazējot vecās garīgās dziesmas vārdus, varam teikt, ka „mūsu laikos tas it viss nu, gods Dievam, noticis.". Britena darbā koris un orķestris atradās savu spēju kalngalos.

Kā pēdējo koris, orķestris un ērģeles sniedza C. Franka orātorijas „Svētīti laudis" (Les Bentitudes) prologu, pirmo un trešo daļu ar saīsinājumiem, kuŗā baritona solo dziedāja P. Geistauts. Šis C. Franka darbs rakstīts Parīzes aplenkuma laikā (1870. g.) un satur sevī astoņas noslēgtas daļas. Kompozīcija savā saturā dīvdabīga, t. i. parāda cilvēka vājības un nelaimes pretstatā

Kultūras chronika

Kāda amerikāņu firma Atlantā, Džordžijā, kuŗa pirms vairākiem gadiem iegādājusies Austrālijas latviešu mākslinieka Reiņa Zusteŗa abstraktu gleznu, tagad uzaicinājusi mākslinieku rīkot izstādi ASV. Gleznu skate paredzēta 1968. gadā, pie tam firma garantē R. Zusteram visu izdevumu segšanu. Šī jaunā latviešu mākslinieka darbu skati pirms pāris gadiem bija sarīkojusi kāda vācu firma Esenē.

Lidija Kuzāne - Vītoliņa

SOLĪJUMS

(Kurzemes cietokšņa sargiem)

Jums, varoņi, kas Kurzemē,
kad zeme jau visapkārt dega,
tautas moku stundā baigā,
par dzimto zemi ciņā ejot,
savu dzīvību tai devāt;
ar latvju sīkstumu un latvju spītu
vēl ticot neticamam,
ka no vakariem var gaidīt rītu.
Jums solām mēs, ka jūsu cerībām un ilgām
neatļausim nogrimt pārpilnības jūrā,
un jūsu mērķim dzīvosim
ik dienā — laimīgā un sūrā!

Un jums, vēl vairāk jums,
kas savu jaunību un visu,
kas šo dzīvi gaišu dara,
dzimtai zemei atdevāt, —
un tagad četrās sienās
bieži aizmirsti un vieni
bez acu gaismas, ložu saplosītām miesām,
jau gadu desmitiem ikbrīdi un ikdienu
šo upuri no jauna nesat. —
Jums solām mēs, ka mūžam nepagursim,
un stāvēsim kā viens, —
ne vētru varenu, ne sīku strīdu nesašķeltī,
neviens nekad lai pateikt nevarētu,
ka jūsu ciešanas un upuri ir veltī!

Kārlis Upatnieks

Mirkļi bērnu pasaulē

TONIJA KRŪKA „TU DEBESIS TURI SAVĀS ROKĀS", IZDEVIS APGĀDS DAUGAVAS VANAGS 1066. GADĀ

Mūsu literātūra ir diezgan bagāta ar bērnu dvēseles dzīves tēlojumiem (Jaunsudrabiņš, Brigadere, Kļidzējs u.c.), bet mazāk, varbūt, te parādās tieši pieauguša stāja viņa domu un rīcību izpratnes vai neizpratnes lielās nozīmes ziņā. Autore, savos īsajos stāstiņos tēlodama praktiskā skolotājas darbā iegūto pieredzi, visnotaļ uzsveŗ tieši šo momentu. Uz to norāda, pirmkārt, jau grāmatas tituls, ar kuŗu autore uzmundrina savu jaunāko kolēģi. Metafora „tu debesis turi savās rokās" izskan skolotāja un vispār audzinātāja lielā iespēja gara cildenumu viest bērnu sirdīs, atsveŗot ar to visas bērna nedienas un rūgtumus. Bet to var panākt tikai iejūtoties mazā cilvēciņa dvēselē. Otrkārt, stāstiņiem pievienotajā psiholoģiskajā apcerē tas jo skaidrāk uzsvērts, kaut izteiksmē, kā redzēsim, kādā vietā ieviesusies maza neskaidrība, kas var radīt kļūmīgu pārpratumu.

Taču jāsaka, ka bērna dvēseles dzīves izpratni bazējas visa paidagoģiskā zinātne, un te vēl diezgan daudz tumšu un neskaidru vietu, uz ko norāda arī autore, teikdama, ka „cilvēks ir atklājis daudz un dažādu noslēpumu debess izplatījumā, daudz vairāk nekā tādus, kas norisinās bērna sirdī un domās" (47. lp.). Autore nepretendē uz „noslēpumu" atklāšanu, bet atzīstams kaut mēģinājums ar konkrētiem tēliem mudināt pieaugušos pievērst vairāk vērības topošā cilvēka iekšējai dzīvei.

Grāmatā sakopoti divpadsmit īsi tēlojumi, kuŗos, izņemot pēdējo, kur ar humoru pastāstīts par dažādām neveiksmēm skolēnu Ziemsvētku uzvedumā (Un pasaule iesprūda durvīs), pavīd pa interesantiem mirkļiem bērnu pasaulē. Bet tieši tādēļ, ka tie ir tikai mirkļi ar ārējo pazīmju izpausmēm, dziļākas un plašākas bērna dvēseles dziles palīek neizgaismotas, kaut parādītas respektējamas bērna domas un pārdzīvojumi. Tēlojumos skartie temati tikai viegli ieskicēti. Pilnīgāk, varbūt, temats izsmelts, novērojot kādu dziedāt nespējīgu zēnu, kas tomēr parāda labu ritma izjūtu un iejušanos mūzikā par ko saņem tādu pašu atzinību kā labie dziedātāji (Dundurs eņģeļu korī), un otrs, kur bērna fantazija un fābulēšanas spēja skolotājai palīdz pārvarēt nepatiku par savām zaļajām acīm (Kaķa acis), jo mazā Katiņa pastāsta, ka „skolotājiem Dievinš ieliek dārgakmeņu acis, tādas, par kādām dziedam rīta lūgšanā" (15. lp.). Bet arī te, tēlojumu pabeidzot ar to, ka abas skolotājas sirsnīgi nosmējušās, paliek kaut kas neizteikts, proti — šo smieklu iemesls, par ko īsti viņas smējušās. Tāpat citos stāstiņos, kaut zīmēti ievērības cienīgi pārdzīvojumi, kā cieņas un milestības izjūta pret māti (Dāma, kas vāra) un tēvu (Tikai vienu sāvienu) vai citi pārdzīvojumi, galvenā jēga liekas par maz izcelta. Var redzēt, ka autorei ir asa un vitāla intuicija labi iejusties bērna dvēselē, bet nav pietiekami dzīvi izdevies to ievīt tēlojumos. Piemēram, tuvāk ieskatīsimies tēlojumā „Mana iepazīšanās ar Lauriņu", jo šai ziņā tas ir visraksturīgākais. Autore jauki attēlo mazās zilacainās meitenītes situāciju klasē, bet nepasaka īsto, galveno iemeslu, kādēļ visai klasei tāds respekts pret viņu. Tas, ka viņa pirmo gadu skolā tūlīt pirmajā klasē (bērnu dārzā nav bijusi), nebūs īstais. Par iemeslu var būt divi apstākļi, proti, vai nu viņa ir vienīgā meitene ar tik skaisti izteiktu galvu, vai arī izstaro no sevis kādu sugestējošu garīgu plūsmu; iespējams, ka apvienoti abi šie apstākļi. Par to autore nemin ne vārda. Tēlojumā „Mazā sekretāre" iemests skatiens šķirtas laulības sekās, kas sāpīgi atbalsojas mazās Lilijas sirdī, bet skartais temats noteikti prasās pēc plašāka izgaismojuma, jo skaidri jaušama klusa sazvērestība pret tēvu. Vai zagtie brīži ar māti var atsvērt smagā noslēpuma turēšanu tēva priekšā? Autore, kaut savās domās, tam nepieskaņas.

Īsajā „psiholoģiskajā apcerējumā" autore pati atzīstas, ka „esmu tikai garāmejot pieskārusies bērnu pasaulei" (49. lp.), bet lielāku vērību pievērsusi pieaugušo stājai pret bērnu, kā arī skolas un mājas attieksmēm. Pēdējā jautājumā pareizi uzsvērts, cik nepieciešami skolai zināt bērna mājas apstākļus, lai īsti novērtētu vienu otru skolēna iztur̄ēšanās savādību. Atzīstami autore norāda, ka katrā pārkāpuma gadījumā skolotājam vajadzētu domāt par jautājumu „Kādēļ viņš to dara?" (50 lp.). Atbildi var dot tikai audzināšanas apstākļu noskaidrošana mājās, jo bērns skolā ierodas mājas gara piesūcies. Bet apskatot pieaugušā stāju pret bērnu, starp labi domātiem aizrādījumiem galvenais uzsvars likts uz to, ka „tik ilgi, kamēr pieaugušais nespēs nokāpt no sava vaditāja un visu zinātāja troņa, uzklausīt un cienīt arī bērna domas un spriedu-

(Nobeigums 6. lpp.)

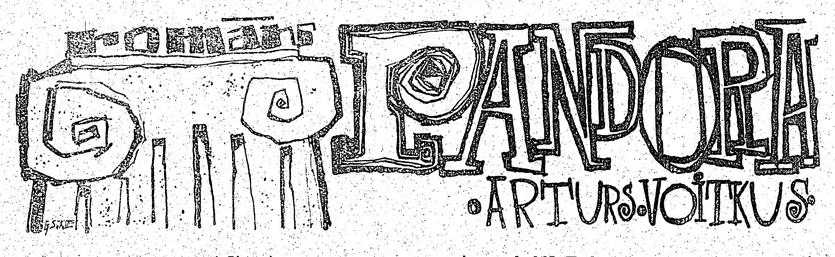

(17. turpinājums)

Ormanis pa Veismaņa ielu iegriezās Akadēmijas ielas virzienā.

Uldis atstāja solu un devās atpakaļ uz Lielo ielu.

Ormaņa gaita kļuva lēnāka. Viņi bija braukuši jau gandrīz stundu. Nonācis pie Akadēmijas un Vaļņu ielas stūŗa, ormanis ieliecās kulbā.

— Kur tagad, kungs?

Gulbis satrūkās. Viņš bija aizsapņojies. Dzērums bija pagaisis, bet vēl vienmēr viņš jutās kā transā.

— Uz ... uz priekšu ... — Uz Dārza ielu ... — Gulbis svarīgi atbildēja.

— Dārza ielu? Tur jau jūs, kungs, nedzīvojat.

Gulbis saslējās taisnāk.

— Kā jūs to zināt?

— Vai, kungs! Cik reižu neesmu kungu vedis!

— Pieturiet! — Gulbis pavēlēja.

Viņš bija noskaities.

Te nu bija mazpilsētas jaukumi! Ik uz soļa viņu novēroja, ik brīdi tas atradās citu pārraudzībā. Labi vēl, ka ormanis bija tik glups un atzinās, ka Gulbi pazīst. Jāievēro tikai numurs, lai citā reizē atkal neiekultos nepatikšanās.

Ormanis apturēja, Gulbis samaksāja par vedumu un tālāk devās kājām. Ormanis lēni aizklakatāja uz Katoļu ielu. Tur apturēja zirgu, norāpās no bukas un salocīja kulbas ādas jumtu. No kastes zem sēdekļa ormanis izņēma auzu tarbu un uzkāra zirgam kaklā. Tad viņš atstāja zirgu un aizgāja līdz Leipciga degvīna veikalam. Šodien bija labi lobies, varēja atļauties mazliet prieka un siltuma.

Uz Dārza ielu Gulbis vairs negāja. Galu galā — ko tur darīs? Ar ormani nobraukt Rūsiņu namiem gaŗām bija viens, bet soļot tur kājām — pavisam kas cits. Viņš pagriezās atpakaļ uz Akadēmijas ielu un devās mājup.

Līdz mājām reibulis bija galīgi izgaisis, bet tā vietā galvā iesēdies īgnums. Īgnums uz ormani, īgnums uz Uldi Birni, ka tas pirmīt viņu bija pamanījis, īgnums uz sievu un beidzot — īgnums pašam uz sevi. Par to, ka nepietika drosmes uzsist dūri uz galda un — jā, ko tad? Pateikt, ka iemīļojies savā skolniecē? Ka grib šķirties no sievas, ar ko nodzīvojis jau turpat piecpadsmit gadu? Un tad? Kas notiks pēc tam?

Skolā viņu vairs nepaturēs, tas bija skaidrs; direktors tādās lietās nejokoja. Komponēt? Viņa pirmā dziesmu spēle bija ieguvusi labas atsauksmes, bet vai ar komponēšanu varēja nopelnīt iztiku? Bez tam — atsauksmes bija vienīgi Jelgavas presē; Rīgas lielie laikraksti bija tikai pieminējuši, ka „Jelgavā notika izrāde, kuŗai mūzikālo ietērpu bija gādājis ģimnazijas skolotājs Gulbis." Tā nebija atsauksme; tā bija reportāža.

Un pār visām lietām — viņš nezināja Ilgas domas. Lai cik ļoti Ilga nodarbināja tā prātus, viņam nebija drosmes meitenei savas jūtas atklāt. Ko tad, ja viņu noraida? Tā bija neiedomājama situācija.

Kad Gulbis pārnāca mājās, bija jau satumsis. Sieva pašreiz tīrīja pavardu. Viņa bija izraususi pelnus un tagad no metalla riņķu apakšām skrāpēja sodrējus. Strādājot viņa bija notraipījusi ne tikai rokas, bet neuzmanībā pieskārusies arī sejai. Uz pieres un vaigiem bija lieli melni plankumi. Mugurā viņai bija veci, nodriskāti lindraki; kreisā piedurkne atirusi, un tur rēgojās kaila, spalvaina paduse.

— Pēc kā tu izskaties! — Gulbis nepatīkā saviebās. — Kā tāda šļuncka!

— Labāk būtu palīdzējis, — sievas kalsnajā sejā nepārmainījās ne vaibsts. — Pelnus balles kleitā negrābj. Kur tu tik ilgi biji?

— Vai man tēv jādod atskaite?

Sieva atslējās taisni un ar rokas dilbu atbīdīja pierē sakritušos matus; viņa varēja būt dažus gadus vecāka par Gulbi. Kādreiz viņa bijusi skaista sieviete, bet kaŗa laikā mēnešiem cieta badu un beigās slimoja ar tīfu. Pēc atveseļošanās kaŗa beigās viņa izskatījās vismaz desmit gadu vecāka nekā īstenībā.

— Tev nav jādod atskaite, bet jānāk laikā mājās. Tev stundas beidzās jau divos.

— Un tad? Tu domā, ka ierosmi mākslai varu gūt te mājās? Ka šeit ir īstā vieta, kur rasties cēlām domām un skaistiem sapņiem? Šeit?! Hē!

Sieva saŗauca uzacis.

— Panāc tuvāk. Un uzpūt dvašu. Atkal esi sēdējis Kružokā.

— Neesmu Kružokā kāju spēris.

— Tad pie Lindes. Vai Latviešu Biedrībā. Vai citur. Vai nav vienalga?

— Ja ir vienalga, par ko tad tu runā?

— Man ir vienalga, kur, bet nav vienalga, ka tu savu naudu notrallini. Cēlo domu meklētājs!

— Es esmu mākslinieks. Es radu. Radu jaunas vērtības, kuŗas tu nesaproti. Un man vajaga iedvesmes, ja tu šo vārdu vispār zini.

— Mākslinieks? Iedvesme? Kopš tu sakombinēji Princeses modināšanu, tu vairs neesi jēgā. Komponists!

— To nesauc par kombinēšanu, bet par komponēšanu, ja tas tev vēl nebija zināms.

— Man bija gan zināms. Un to sauc par kombinēšanu, ja paķeŗ pa taktij no viena, pa melodijai no cita komponista. To pat sauc vēl citā vārdā — par plaģiātu.

— Sieva, valdies! Mani nervi var arī neizturēt!

— Skaidrs! Izturēt vajadzēs maniem nerviem! Tiem ir bijis jāiztur vienmēr.

— Es tevi brīdinu: netaisi scēnu! — Gulbis bija sācis runāt māksloti apvaldītā, klusinātā balsī, kam vajadzēja rādīt: lūk, kā es cenšos! Mānī viss vīrmo, bet es sevi saturu grožos.

— Ak, liecies mierā! — sieva nogurusi atmeta ar roku. — Kādus piecus, sešus gadus tu tagad biji kā cilvēks, bet nu jau atkal kas iedūris. Par velti izpriecājos, ka esi kļuvis vecāks un prātīgāks.

Dziļi un bezcerīgi elpu ieņēmusi, viņa pievērsās pavardam un turpināja darbu. Gulbis iegāja dzīvojamā istabā. Tur atradās klavieres un nošu plaukts. Viņš sameklēja Grīga Pavasaŗa atmošanos un sāka spēlēt. Pēc nedaudz taktīm pirksti sametās, un viņš ar troksni aizcirta instrumenta vāku. Pieri delnā iespiedis un elkoni uz klavieŗu malas atbalstījis, Gulbis palika sēžot un drūmu, izmisuma pilnu skatienu raudzījās savā priekšā.

Ilga ...

Tās bija pirms trim nedēļām. Toreiz viņa bija šeit, šai pašā istabā. Viņa bija atnākusi pēc savas otrā trimestŗa liecības. Kad tās izdalīja, Ilga bija slima, un viņš liecību bija atnesis līdz uz māju. Parasti tā nedarīja. Parasti neizsniegtās liecības uzglabāja skolā skolotāju skapī, bet viņš to bija nesis mājās, lai būtu iemesls meitenei likt atnākt viņa dzīvoklī. Tas nebija vienkārši — izkārtot, lai Ilga ierastos šeit tieši tad, kad sievas nebija mājā.

(Turpinājums sekos)

Archibiskaps A. Lūsis Sidnejā

Sidnejieši archibīskapu A. Lūsi jau ir sagaidījuši un izvadījuši trīs reizes. Sagaidīts ierodoties no Jaunzēlandes, Brisbenas un Kanberas; izvadīts uz Brisbenu, Kanberu un Melburnu. Vēl sagaidīsim ierodoties no Pertas, lai tad izvadītu atpakaļceļam uz Kanadu.

Protams, galvenā sagaidīšana bija pati pirmā, kad archibīskaps ieradās no Jaunzēlandes. Tad Sidnejas lidlaukā, kaut iekrita darba dienā, gaidīja prāvs pulciņš sidnejiešu. Gaidītāju vidū bija Sidnejas ev.-lut. draudzes mācītājs J. Krauklis ar dzīvesbiedri. Vienības draudzes mācītājs P. Laiviņš ar dzīvesbiedri, abu draudžu priekšnieki — O. Beimanis un H. Läsums, latviešu katoļu draudzes prāvests S. Gaidelis, korporācijas Latvia Austrālijas kopas seniors D. Ķencis, laikraksta „Austrālijas Latvietis” Sidnejas redaktors A. Zariņš ar dzīvesbiedri u.c.

Plašāka sidnejiešu saime pirmoreiz ar archibīskapu tikās piektdienas vakarā, 21. aprīlī, draudžu sanāksmē Latviešu namā. Pie Latviešu nama baznīcas galvu sagaidīja nama saimnieks, ilggadējais Sidnejas latviešu biedrības priekšnieks Mārtiņš Siliņš, apsveicot ar ierašanos Latviešu namā Sidnejā. Prāvesta A. Grosbacha (no Melburnas), abu jau minēto mācītāju un draudžu vecāko pavadīts, archibīskaps devās uz galveno zāli, kur viņu ar piecelšanos un ilgiem aplausiem sveica ap 150 tautiešu. Bija draudžu un organizāciju pārstāvji, no 120 jūdžu tālās Ņukāslas bija ieradies draudzes priekšnieks E. Bērziņš ar dzīvesbiedri un daži draudzes locekļi.

Garīgi-oficiālo daļu ievadīja māc. J. Krauklis. Pēc kopīgi nodziedātā korāļa „Teici to kungu” māc. P. Laiviņš norādīja, ka pāri bažām gaišu skatu raugāmies nākotnē un ticam, ka archibīskapa zizlis mūs saturēs kopā un aizvedīs dzimtenē.

Archibīskaps A. Lūsis savā runā pieminēja, ka latviešu trimdas baznīca ir eksterritoriāla un nav mēģinājusi laist dziļākas saknes trimdas zemēs. „Mēs esam tā kā kristīgie partizāni”, teica archibīskaps, „kas dara savu darbu un cīnās kā par baznīcas, tā arī latviešu tautas pastāvēšanu. Šīs cīņas priekšnoteikums ir vienība. Šās vienības dēļ mēs 20 gadu esam varējuši saglabāt savu baznīcu bez kādiem statūtiem.”

Tālāk archibīskaps stāstīja par mācītāju stāvokli Latvijā, Amerikā un Austrālijā, norādot, ka Amerikā vairāk nekā 25 jauni mācītāji, bet to vairums strādā amerikāņu draudzēs. Ja kāds latviešu jauneklis Austrālijā justu aicinājumu kļūt par mācītāju, baznīcas pārvalde varētu sagādāt pat stipendiju studijām Oksfordas universitātē.

Latviešu katoļu draudzes prāvests S. Gaidelis savā un draudzes vārdā sveica Evanveliski luteriskās baznīcas augstāko vadītāju, vēlēdams, lai archibīskapa viesošanās vēl vairāk stiprinātu un padziļinātu interkonfesionālo draudzību, kā arī saliedētu vēl ciešāk pozitīvos latviešu spēkus tautisko un garīgo centienu piepildīšanā. Sveica arī prāvests A. Grosbachs.

Nesen no Latvijas atbraukušā Tauriņa māte archibīskapam pasniedza adītu zeķu pāri. Tas viņai esot tāds sens paradums — mācītājiem pasniegt pašas adītas zeķes.

Sidnejā gan siltas zeķes nebija vajadzīgas, jo bija tik karsts, ka nācās slaucīt sviedrus. Archibīskaps arī slaucīja sviedrus, bet ne tik daudz no karstuma kā iesnām, ko dabū gandrīz katrs ceļotājs, īsā laikā pārdzīvojot krasās klimatiskās pārmaiņas.

Šai vakarā pēc oficiālās daļas tālais viesis satikās ar daudziem veciem draugiem un paziņām no skolas un studiju laikiem Rīgā, kā arī iepazinās ar jauniem.

Nākošā dienā bija iesvētāms pamatakmens jaunceļamai ev.-lut. draudzes baznīcai Sidnejas priekšpriekšpilsētā Hombušā (Homebush). Jau laikus sāka pulcēties draudzes locekļi un viesi, lai būtu klāt pie pamatakmens likšanas pirmajam latviešu dievnamam Austrālijā. Tauru orķestrim spēlējot „Ak Jeruzaleme, mosties”, archibīskaps ar pavadoņiem svinīgā procesijā tuvojās pamatakmens likšanas vietai. Draudzes priekšnieks O. Beimanis nesa vaŗa lādītī ar bībeli, dziesmu grāmatu, draudzes vēsturiskām ziņām, „Draudzes Vēstneša” un „Austrālijas Latvieša” pēdējiem numuriem, Latvijas latu un Austrālijas dolaru, ka arī no Latvijas ceļmalas līdz paņemtu akmentiņu.

Iesvētīšanas brīdī ievadīja prāvests A. Grosbachs, runu beidzot norādīdams: „Te būs bijāšanas vieta, te būs debess vārti, te būs mūsu Dieva nams, kuŗā vairs nejutīsimies kā bēgļi”.

Svinīgā klusumā piecēlās archibīskaps svētrunas teikšanai, tās nobeigumā uzsvērdams: „Ja kāds grib uzcelt, tad tam jākāpj kalnā — pateicības, patiesības, ticības un atsacīšanās kalnā”.

Iemūrējis pirmo ķieģeli, archibīskaps A. Lūsis svētīja ar vārdiem: „Citu pamatu neviens nevar likt kā vien to, kas jau ir likts, proti — Kristus.”

Otru ķieģeli iemūrēja prāvests A. Grosbachs, bet trešo jaunā dievnama celšanas organizētājs un saimnieks, Sidnejas ev.-lut. latviešu draudzes mācītājs Jānis Krauklis.

Tālāk pamatakmens likšanā, iemūrējot pa ķieģelim, piedalījās Vienības draudzes māc. P. Laiviņš, Austrālijas luterāņu draudžu NSW prezidents māc. R. Pleichs, Blektaunas draudzes mācītājs J. Mušinskis, Trīsvienības draudzes mācītājs C. Štolcs, Vienības draudzes priekšnieks H. Läsums, Ņukāslas draudzes prks E. Bērziņš, Sidnejas igauņu draudzes pārstāvis Noraks, Sidnejas latv. b-bas priekšnieks M. Siliņš, LAA vicepriekšsēdis G. Bērziņš, DV Sidnejas nodaļas priekšnieks M. Tenisons, Bībeles kopas vad. B. Luce, no skautu un gaidu vienībām A. Kliešmete, Sporta savienības priekšn. J. Katužāns, Sidnejas vīru koŗa valdes priekšsēdis A. Lucis. Visiem pateicās Sidnejas ev.-lut. draudzes priekšnieks O. Beimanis.

Laiks dievnama pamatakmens likšanai bija izredzēts — spīdēja patīkami silta pēcpusdienas saule, kokos čivināja putni, un svētku drānās tērptu cilvēku straume pildīja draudzes īpašuma plašo zālaino laukumu, kuŗā jau iezīmējās daži betona stabi baznīcas pamatiem.

(Nobeigums 5. lpp.)

Toronto latviešu sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojumā 3a. klases audzēkņi uzveda Raiņa „Circenīša nakts dziesmiņu”. Uzņēmumā dejo „blusu mamzelītes”, bet mēnestiņš un circenītis redzami pa labi pie gulošā Brenča. Foto: J. Līgers

BATUN atbilde uz LNAK atzinumiem

Organizācijas Baltic Appeal to the United Nations (BATUN) valdes priekšsēdis prāv. N. Trepša, atbildot uz Latviešu nacionālās apvienības Kanadā izteiktajiem pārmetumiem attieksmē uz BATUN ierosinājumu visiem baltiešiem 15. maijā protestēt Latvijas zelta lietā pie Anglijas vēstniecībām un konsulātiem (skat. mūsu laikraksta 26. aprīļa numurā), piesūtījis LNAK valdes priekšsēdim J. Niedram šādu 2.maijā datētu paskaidrojumu:

Jūsu š. g. 17. aprīļa vēstule un tās pielikums „LNAK atzinumi BATUN valdes priekšsēža N. Trepšas aicinājuma lietā” uzrāda prāvu rindu pārpratumu.

1) Kanadas latvieši, tāpat kā citu zemju un kontinentu tautieši, saņēma ierosinātāju uzdevumā manis parakstītu aicinājumu pievienoties ieteiktās protesta akcijas iniciātoru pulkam. Tāds tika nosūtīts arī Jums personīgi un citiem LNAK valdes locekļiem, kuŗu adreses bija zināmas. Līdzīga vēstule ar visu trīs tautību pārstāvju parakstiem aizgāja lietuviešiem un igauņiem. Tātad — ierosinātā protesta akcija nav nedz BATUN, nedz arī mana personīgā akcija.

2) Jums un visiem pārējiem tautiešiem piesūtītais aicinājums, lūdzot arī padomus, tieši bija iepriekšēja sazināšanās pirms akcijas izsludināšanas. Mēs nevairījāmies ne no vienas amatpersonas, sabiedriska darbinieka vai organizācijas vadītāja. Tā to arī uztvēra kā tautieši, tā arī organizācijas visā pasaulē. Mums ienāca iebildumi pret ieteikto demonstrāciju datumu, kas tad arī tika mainīts. Citu iebildumu ne attieksmē uz laiku, ne veidu nebija. Protesta akcija tad arī tika izsludināta ar visiem parakstiem, kas uz publicēšanas brīdi bija ienākuši. Tagad to ir daudz vairāk.

3) Mēs ar nolūku neadresējām ierosinājuma vēstules organizācijām, bet personām. Tam bija divi apsvērumi: a) Laika trūkums daudzkārt neļautu sasaukt nepieciešamās valdes sēdes vai sapulces. Personīgo parakstu var viegli identificēt ar parakstītāja sabiedriskajiem amatiem; b) Daži tautieši zināmu apstākļu dēļ nevar protesta uzsaukumu parakstīt. Mēs nevēlējāmies reizē ar viņiem zaudēt pārējo viņu kollēgu parakstus. — Mums ir daudz pierādījumu, ka šie apsvērumi bija pamatoti.

4) Ierosinājums radīt ad hoc komitejas vietās, kur varētu notikt demonstrācijas, nosaucot tās par Commitee for International Justice, nāca no mūsu kollēgu lietuviešu puses. Ar to, vispirms, demonstrācijas rīkotājiem nav jāizmanto kādas pastāvošas organizācijas vārds. Otrkārt, tai vieglāk pievienotos citu tautu piederīgie, jo tai nebūtu ekskluzīva Baltijas apzīmējuma.

Pie pārpratuma lai atļauts pieskaitīt arī „LNAK atzinumu” stilu.

Noslēgumā lai atļauts apliecināt, ka mēs tikai priecājamies par Kanadas tautiešu patriotismu un aktīvitāti līdz šim un par nodomiem vēl vairāk darīt, kā protestējot pret britu nodomiem, tā Latvijas daudzināšanā. Taču izsludinātajai kopīgai protesta akcijai uzsvars ir uz vienlaicīgu masīvu protestu. Tā ietvaros ir nepieciešams iespējami liels protesta vēstuļu skaits uz britu vēstnieka pie Apvienotajām nācijām vārda, bet 15. maijā nepieciešamas demonstrācijas pie britu sūtniecībām un konsulātiem visā pasaulē, kur vien dzīvo baltieši. Tai pašā dienā britu sūtnim pie Apvienotajām nācijām tiks iesniegts protests. Tā kopijas kopā ar mūsu protestu bilanci tiks izsūtītas pa visu pasauli kā valdībām, tā presei. Būtu jānožēlo, ja šai bilancē kāda nevajadzīga pārpratuma dēļ tieši Kanadas latviešu konts būtu trūcīgs.

Arī šogad četri isbaleti

Pabeidzot 8. darbības gadu, sabiedrība Canadian Junior Ballet atkal stājas publikas priekšā ar savām gadskārtējām izrādēm, kuŗas šogad notiek īsti piemērotās telpās Makmillena teātrī (MacMillan Theatre, Edward Johnson Building, 87 Queen Park). Tā ir Toronto universitātes mūzikas fakultātes jauncelte ar visām vajadzībām izbūvētu modernu skatuvi, ne mazāku kā OKīfa centrā; to parasti lieto tikai pašu audzēkņu debijām, bet neizīrē komerciāliem pasākumiem. Tā Canadian Junior Ballet sabiedrībai pirmoreiz radusies iespēja savu māku publikai demonstrēt īsti piemērotās teātra telpās līdzšinējo skolu un dažādu sarīkojumu zāļu skatuvju vietā. Cik tam liela nozīme, var spriest arī latviešu baleta draugi, kas redzējuši pirmo izrādi piektdienā, 5. maijā, plkst. 8.15 vakarā vai skatīs otru izrādi sestdien, 6. maijā, plkst. 2.30 pēcpusdienā.

Līdzīgi iepriekšējam gadam, arī šoreiz programmā uzņemti četri isbaleti. „Iekāres avots” (Fauntain of Desire) iestudēts Hildas Štrombergas choreografijā pēc Viktora Herberta mūzikas. Dekorācijas šim baletam devis Edgars Krūmiņš, kas pievienojies sabiedrības skatuviskās iekārtas un tērpu metu darinātājiem. Isbalets „Gari” (Ghosts) iestudēts pēc Barbera mūzikas, Šeilas Finšteinas choreografijā, bet abiem pārējiem iestudējumiem choreografiju devusi sabiedrības mākslinieciskā vadītāja Diana Jāblokova Vorpa: „La Valse” veidots pēc Ravela, bet „Atmošanās” (Awakening) pēc Bēthovena mūzikas. Piezīmējams, ka pēdējais isbalets sabiedrības programā bija jau pērn, bet šogad tas pārstrādāts, kādēļ efekts vēl lielāks, kaut šis darbs jau pagājušā gadā bija izrādes „nagla”.

Jau otru gadu sabiedrības darbs un izrādes notiek Ziemeļjorkas Kivanis kluba protekcijā, kas ir jūtams nodrošinājums darbam, tāpat kā ievērojamās personības, kas uzņēmušās sabiedrības goda patronu pienākumus. Bez daudzām citām pazīstamām personām goda patronu vidū ir Ontario provinces premjērs Džons Robarts ar sava kabineta ministriem Alanu Grosmanu un G. Dēvisu, Toronto pilsētas kontroliere Margarete Kampbella, bet no latviešu sabiedrības Dr. Juris Benjamiņš ar dzīvesbiedri Johannu. Nule goda patrones pienākumus uzņēmusies arī plaši pazīstamā balerīna Violete Verdija (Violette Verdy) — franču izcelsmes angliete, kas pēc panākumiem bagātas darbības Londonā, Milānā un citur, tad ir apjūsmota soliste slavenajā Balancina baletā Ņujorkā. Canadian Junior Ballet ir arī biedrs lielajās apvienībās Northeast Regional Ballet Festival Association of American Dance Companies.

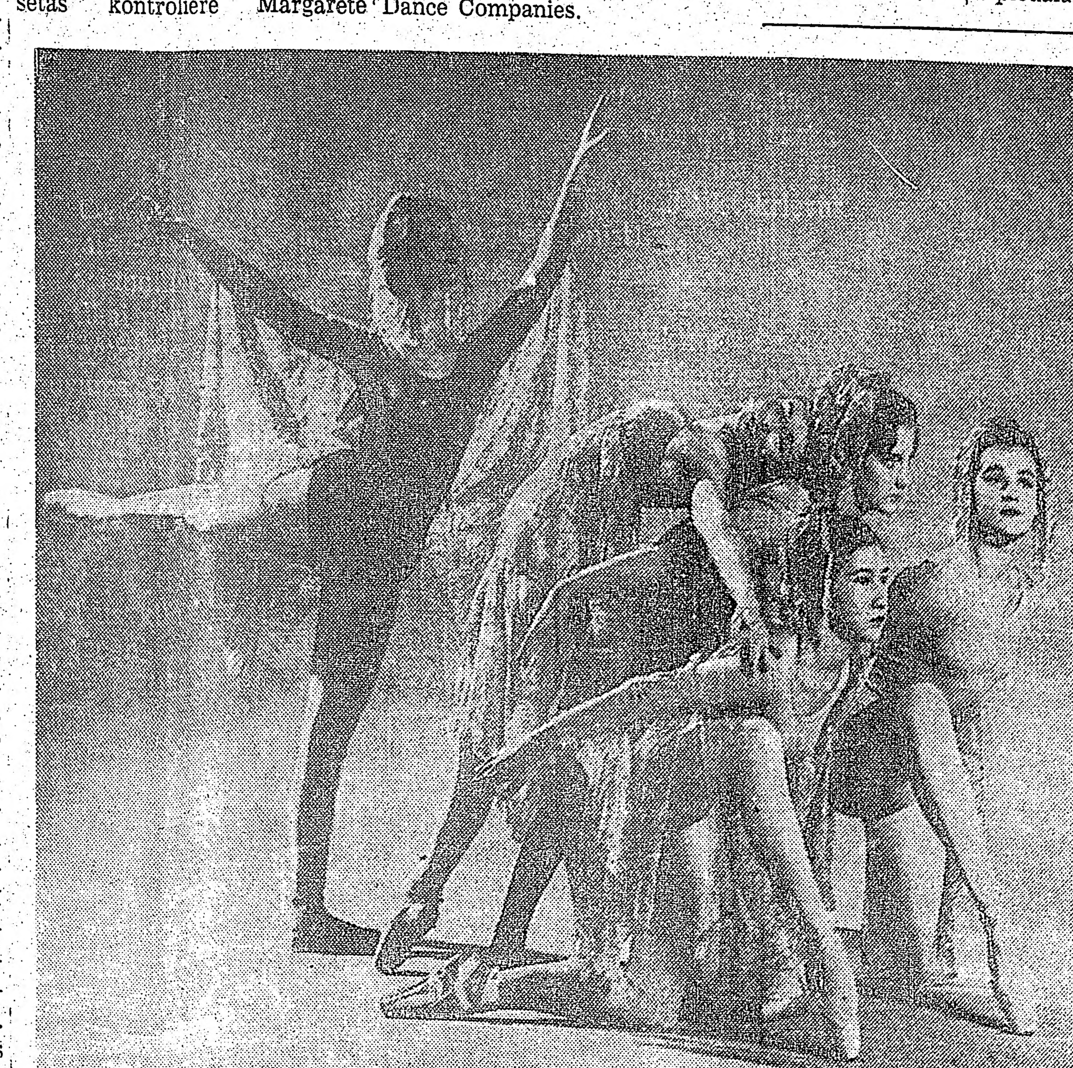

Canadian Junior Ballet dalībnieces (no kreisās) Ronda Reimane, Diana Malholenda, Džudija Dovsena un latvietes Alda Heniša un Lauma Stikute isbaletā „Iekāres avots”.

Vai jums pie sienām ir vēl vietas?

Žurnāla „Jaunā Gaita” redakcija pieņem, ka daudziem tautiešiem vēl viena otra mājas siena vēl patukšā un tur varētu pakārt jaunas gleznas, tādēļ: 6. maijā Latviešu nama Toronto augšējā zālē notiks „Jaunās Gaitas” ceļojošās gleznu skates izpārdošana, kas sāksies plkst. 6 vakarā, bet ūtrupe tieši pusnaktī. Ja interesenti avīzi saņem piektdienās, tad rītvakar, ja tā pienāk sestdienās, tad šovakar ir īstā reize, kad katrs kollekcionārs un mākslas mīļotājs vēlēsies ierasties Latviešu namā.

Tātad, mākslas darbus pirkt par izdevīgām cenām varēs, sākot ar plkst. 6 vakarā, bet pusnaktī sāksies mākslas darbu ūtrupe, pavisam vienkārša, visai darbībai notiekot ar trim vārdiem: „Kas sola vairāk?” Pirmo reiz, otru reizi, trešo reizi — pārdots X kungam. Tad piecelsies priecīgs tautietis, paņems mākslas darbu padusē un varēs iet mājās vai turpināt pirkšanu. Tādā garā notiks pusnakts ūtrupe.

Šaržists Ed. Keišs rīkosies no plkst. 6 — 8 vakarā, un visi interesenti, kas vēlas kļūt par portretiem, aicināti ierasties pilnā skaitā, bērnus ieskaitot. Daudzbērnu ģimenēm pazīstamais ātrzīmētājs sola atlaidi.

Šis sarīkojums saskaņots ar Čikagas Piecīšu kabarē programmu nama apakšējā zālē. Tādēļ atliek tikai aicināt: Atbalstiet kultūru, „Jauno Gaitu” un iegādājaties jaunas gleznas! Atzīmējiet Kanadas simtgadi un žurnāla „Mazputniņš” simtskaitli ar vērtīgu mākslas darbu pašu mājās, par kuŗu apskaudīs kaimiņi gadu pēc gada. Visi mākslas darbi ir autentiski, oriģināli latviešu mākslinieku sniegumi!

Uz redzēšanos „Jaunās Gaitas” mākslas darbu skatē, izpārdošanā un ūtrupē.

„Jaunās Gaitas” redakcija

„MĪĻĀ MĀMIŅ!”

TORONTO SESTDIENAS SKOLAS ĢIMENES DIENAS SARĪKOJUMS

Gadskārtējais TLB sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums 30. aprīlī Kolumba zālē bija pulcinājis krietni vairāk nekā 700 apmeklētāju, bērnus un viņu vecākus ieskaitot. Svētbrīdī prāv. B. Fedders pakavējās pie ģimenes sevišķās nozīmes kā atsevišķā cilvēka, tā visas tautas dzīvē. Skolas pārzine A. Martinsone uzrunā savukārt mudināja bērnus būt vienmēr pateicīgiem vecākiem, bet vecākus allaž būt nomodā par savu bērnu gaitām, lai tās ievirzītu pareizā ceļā.

Skolas audzēkņi apsveica savus vecākus ar dziesmu „Mīļā māmiņ” un ziedu veltēm. Sekoja visu klašu audzēkņu priekšnesumi, kas šoreiz nebija īpaši gatavoti, bet pamatojās uz mācību gadā gūtajām zināšanām un prasmes. Ar teicamu veiksmi skolēni skandēja latviešu tautas dziesmas un dejoja tautas dejas, bija arī vairāki tautas dziesmu un deju aranžējumi, tāpat rotaļu uzvedumi.

Šogad jau otrā izdevumā iznāca arī skolas žurnāls „Auseklītis” skolotājas Lilijas Blūmas redakcijā. Žurnālītī ievietoti skolēnu zīmējumi, rakstu darbi un arī vairāki dzejoļi.

Ģimenes dienas sarīkojumā vecāku padomes dāmas bija iekārtojušas bufeti un kafijas galdu. Mantu loterijai skolas labvēlis E. Plūme bija dāvinājis mākslinieka E. Damberga gleznu. Loterijas laimesti uz lozēm Nr. 24 un 165 vēl nav izņemti, tie saņemami pie skolas darbvedes E. Rudzītes, sazinoties pa tālruni 239-4907. Paredzams, ka sarīkojums skolai dos ap 100 dol. atlikumu.

Nākošais skolas sarīkojums būs izlaiduma akts, kas paredzēts 10. jūnijā Latviešu namā. Šogad skolu beigs 28 absolventi. Jaunākās klases mācības gadu pabeigs jau 3. jūnijā.

R. N.

TORONTO ZIŅAS

● TLMM klubs šaušanas sezonu ievadīja 30. aprīlī savā lauku īpašumā Bērzainē ar tītaru šaušanas sacensībām, kuŗas vadīja K. Deklavs ar palīgiem A. Tropiņu un J. Muskatu. Dažādās šaušanas grupās bija iegūstami kopskaitā 40 tītari. Kupls bija arī dalībnieku skaits. Tā, piemēram, laimes šāvēju grupā bija ap 100, mērķi šaušanā 80, mālu baložu šaušanās A. grupā 110, bet šaušanā no torņa 70 dalībnieku. Sekmīgākie sacensoņi šoreiz izrādījās A. Tropiņš un K. Krieviņš, katrs iegūstot četrus tītarus. Jauniešu klasē labākos panākumus guva A. Pētersons. Pēc sacensībām notika saviesīgs vakars.

● Deviņdesmitgadnieku saimei 24. aprīlī pievienojās Emīlija Bramane, kas dzimusi Bebru pagastā, bet mūža lielāko daļu pavadījusi Rīgā, kur ģimenes īpašumā bija rūpniecības un tirdzniecības uzņēmums. Bēgļu gaitas gavilniece vadījusi Vācijā, bet, ieceļojot Kanadā, apmetusies pie meitas Irmas Lozes, sākumā Hamiltonā, tagad Toronto. Bez meitas jubilāre izaudzinājusi arī trīs dēlus, no kuŗiem viens krita otrā pasaules karā, arī pārējie miruši. Šūpļa svētkos gavilnieci sveica Hamiltonas Kristus draudzes māc. E. Pavasars un dāmu komitejas pārstāves, kā arī ģimenes piederīgie, to vidū 3 mazbērni un 1 mazmazbērns.

● Latviešu bridža spēlētāji 7. maijā plkst. 3 pēcpusdienā Igauņu namā sacentīsies ar igauņu bridžistiem. Šoreiz spēlēs 12 dalībnieki no katras tautības.

● Laikā no 15. — 20. maijam Scarborough Centenial Building (Ellesmere un Markham ielu krustojumā) notiek dārzu un mājas apkārtnes izdaiļošanas skate - izstāde, kuŗā piedalās arī latviešu daiļdārznieks A. Gailītis, savā stendā parādot arī skulptūru (A. Kopmaņa darinātās) iekļaušanu dārzu apstādījumos. Izstāde būs atvērta no plkst. 2 — 10 vakarā.

● Latviešu katoļu apvienības Kanadā valde 14. maijā plkst. 6 vakarā Latviešu namā rīko vēsturiskā Rēzeknes kongresa 50 gadu atceri, kuŗā par referentu aicināts K. Znotiņš no Vindzoras, bet koncerta daļā dziedās soliste A. Sapale.

● Jāņus arī šogad kā pirmie svinēs jaunieši LNJAK rīkotajā izbraukumā 17. un 18. jūnijā. Sarīkojuma vieta iepriekš netiek izpausta, bet interesenti var pieteikties pie G. Rozīša (35 Standish Ave, Toronto 5, tālr. 921-5826). Jāņu svinības visu latviešu draudzēm lauku īpašumos paredzētas 24. jūnijā.

● Sestdien, 6. maijā, plkst. 9 rītā pie Latviešu nama pulcēšanās visiem izbraukuma dalībniekiem, kas pieteikušies TLB inženieŗu un techniķu kopas rīkotajā Lakeview spēkstacijas apskatē; plkst. 2.30 pēcpusdienā MacMillan teātrī (87 Queens Park) notiek Canadian Junior Ballet izrāde; plkst. 5 pēcpusdienā Kurzemes krišanas atceres svētbrīdis Saulainē ar sekojošu koncertu un saviesīgu vakaru; plkst. 6 vakarā Igauņu namā Čikagas Piecīšu izrāde „Vēl jau viss nav pagalam” un plkst. 8 vakarā Latviešu namā Piecīšu kabarē programma pieaugušiem ar saviesīgu vakaru.

ALEKSANDRA KANBERGA
rakstu darbu birojs
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2607

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (Toronto) CREDIT UNION LTD.
Izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par ummām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 dienā

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

Panā...

AS...

Uzsākot ASV DV apvienību delegāt... sēdi, kuŗu Ročestrā vadīja A. Valters a... un J. Tidemani un sekretāriem B. Igalu... des pr-dis V. Hazners sirsnīgi sveica AS... un DV organizācijas goda biedru — L... tonā vadītāju prof. Dr. A. Spekki, kas ... traukumiem, piedalījās tiešā darba sēdē... giem organizācijas zelta nozīmju diplom... da DV centrālās valdes sēdē. V. Hazne... par aizvadītā gada darbību, kas spilgti ... vien pats darbs, bet vairojušies arī pan... ja var ar ciešu paļāvību uz savu varē... gatavota raudzīties pretim nākošajam ... pasludināšanas 50. gadam. Sava priekš... un sēdes sākuma daļā klātesošās vanadz... ar atzinības aplausiem, tā apliecinot, ... darbs atkal bijis kāpiens kalnā.

Savā ziņojumā V. Hazners uzsvēra, ka 1966. gads organizācijas dzīvē bijis 20 darba gadu atzīmēšanas laiks un šai sakarā rīkotās DV dienas Čikāgā izvērtušās par nozīmīgāko notikumu ne vien DV organizācijas, bet visas latviešu svešuma saimes dzīvē. Uz 15 darbības gadiem varējušas atskatīties arī DV apvienības Klīvlendā, Linkolnā, Čikāgā, Longvjū (tagad Ziemeļrietumu apvienība), Detroitā un Grand Rapidos, bet šogad līdzīgu jubileju jau atzīmējusi Kalamazū apvienība, tieši delegātu kongresa laikā to var darīt Ročestras apvienība, bet uz gada beigu pusi Mineapoles un Indianapoles DV saimes. „Visi šie svētku sarīkojumi pauduši mūsu darba prieku, sparu un mūsu varēšanu,” uzsvēra V. Hazners. „Tie visi ieguvuši mūsu svešuma saimes siltu un nedalītu atsaucību. It sevišķi pēdējais apstāklis ļāvis mums darbību 1966. gadā kāpināt un sasniegt vislabākos rezultātus organizācijas pastāvēšanas laikā. Lielā tautiešu atsaucība visskaidrāk raksturojas līdzekļu ienākšanas ziņā: pagājušā gada ziedojumu vākšanas rezultāti bijuši labākie visā mūsu darbības laikā.”

ASV darbojušies 21 apvienība un 4 kopas, kuŗas uz šāgada 1. janvāri apvienoja kopskaitā 2586 vanagus un vanadzes, veidojot lielāko DV saimi brīvajā pasaulē. Kaut dažādu iemeslu dēļ no ierindas izstājušies 133 saimes piederīgie, klāt tomēr nākuši 208 jauni, tā kā biedru skaits audzis par 75 jauniem darba darītājiem un organizācijas spēka stiprinātājiem. Norādījis, ka ar šo darbības gadu Demoinas, Grand Rapidu, Indianapoles, Kalamazū, Ņudžersijas un Minesotas apvienībās mainījušies priekšnieki, V. Hazners izteica pateicību aizejošajiem amatvīriem Andreikam, Barkānam, Ceriņam, Minkam, Zariņam un Milleram par veikto darbu un, panākumus novēlot, apsveica viņu aizstājējus Jāni Kļaviņu, Arnoldu Balodi, Laimonu Martinsonu, Induli Kāpu, Vili Vijumu un Fridrichu Ļuci kas visi jau pazīstami darbinieki un vairāk vai mazāk pieder pie jaunās maiņas. Tas ir labākais garants turpmākā darba panākumiem. V. Hazners izmantoja šo gadījumu, lai izteiktu vissirsnīgāko pateicību arī organizācijas darba cēlējām — visām vanadzēm.

ASV saimes mantiskais stāvoklis uz 1. janvāri uzrādīja 28.780,28

ASV VANADŽU SALIDOJUMS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

teicoties par sirsnību, izteica domu par īpaša līdzekļu fonda vadīšanu, lai vairāk vanadžu spētu ierasties salidojumos arī no tālākām vietām, jo darbs un draudzība iet roku rokā. Hamiltonas vanadžu pr-ce N. Pulciņa pateicās ar novēlējumu: „Ar labu gribu jau puse darba padarīta!” ASV vanadžu pr-ce V. Freija beigu vārdā pateicās visām vanadzēm par darbu un lielā ceļa mērošanu, it sevišķi kanadietēm, kas ieradušās nevis pienākuma, bet kopīgi interešu un draudzības vārdā. Viņa mudināja vanadzes nākotnes darbam un sadarbībai ar DV organizācijas pr-ka V. Januma izteikto domu: „Vairāk strādāt — ne sev, bet tautas brīvības kaltuvē!” Ročestras vanadžu pr-ce N. Krēsliņa atceļa uzsācējas izvadīja ar visa labā vēlējumiem.

Piemiņas veltes saņēma V. Freija, T. Krūka un M. Jonāne, bet Ročestras vanadzēm tēlnieces I. Zārdes skulptūru „Tautu meita” dāvināja Ņujorkas vanadzes. Darba sēdi vadīja N. Krēsliņa, protokolēja A. Izaka un E. Pāliņa.

T. G.

MĀMIŅ!"

…AS SKOLAS ĢIMENES DIENAS SARĪKOJUMS

talu uzvedumi.

Šogad jau otrā izdevumā iznāca arī skolas žurnāls „Auseklītis" skolotājas Lilijas Blūmas redakcijā. Žurnālītī ievietoti skolēnu zīmējumi, rakstu darbi un arī vairāki dzejoļi.

Ģimenes dienas sarīkojumā vecāku padomes dāmas bija iekārtojušas bufeti un kafijas galdu. Mantu loterijai skolas labvēlis E. Plūme bija dāvinājis mākslinieka E. Damberga gleznu. Loterijas laimesti uz lozēm Nr. 24 un 165 vēl nav izņemti, tie saņemami pie skolas darbvedes E. Rudzītes, sazinoties pa tālruni 239-4907. Paredzams, ka sarīkojums skolai dos ap 100 dol. atlikumu.

Nākošais skolas sarīkojums būs izlaiduma akts, kas peredzēts 10. jūnijā Latviešu namā. Šogad skolu beigs 28 absolventi. Jaunākās klases mācības gadu pabeigs jau 3. jūnijā.

R. N.

…TO ZIŅAS

latviešu daiļdārznieks A. Gailītis, savā stendā parādot arī skulptūru (A. Kopmaņa darinātas) iekļaušanu dārzu apstādījumos. Izstāde būs atvērta no plkst. 2 — 10 vakarā.

● Latviešu katoļu apvienības Kanadā valde 14. maijā plkst. 6 vakarā Latviešu namā rīko vēsturiskā Rēzeknes kongresa 50 gadu atceri, kurā par referentu aicināts K. Znotiņš no Vindzoras, bet koncerta daļā dziedās soliste A. Sapale.

● Jāņus arī šogad kā pirmie svinēs jaunieši LNJAK rīkotajā izbraukumā 17. un 18. jūnijā. Sarīkojuma vieta iepriekš netiek izpausta, bet interesenti var pieteikties pie G. Rozīša (35 Standish Ave, Toronto 5, tālr. 921-5826). Jāņu svinības visu latviešu draudzēm lauku īpašumos paredzētas 24. jūnijā.

● Sestdien, 6. maijā, plkst. 9 rītā pie Latviešu nama pulcēšanās visiem izbraukuma dalībniekiem, kas pieteikušies TLB inženieru un techniķu kopas rīkotajā Lakeview spēkstacijas apskatē; plkst. 2.30 pēcpusdienā MacMillan teātrī (87 Queens Park) notiek Canadian Junior Ballet izrāde; plkst. 5 pēcpusdienā Kurzemes krišanas atceres svētbrīdis Saulainē ar sekojošu koncertu un saviesīgu vakaru; plkst. 6 vakarā Igauņu namā Čikagas Piecīšu izrāde „Vēl jau viss nav pagalam" un plkst. 8 vakarā Latviešu namā Piecīšu kabarē programma pieaugušiem ar saviesīgu vakaru.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
rakstu darbu birojs
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667.

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (Toronto)
CREDIT UNION LTD.

Izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.

Birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 dienā.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

Panākumi visās nozarēs auguši

ASV DAUGAVAS VANAGU 17. DELEGĀTU SAPULCE 29. UN 30. APRĪLĪ ROČESTRĀ (2)

Uzsākot ASV DV apvienību delegātu sapulces tiešā darba sēdi, kuru Ročestrā vadīja A. Valters ar vietniekiem K. Serdanu un J. Tidemani un sekretāriem B. Igalu un V. Svētuli, zemes valdes pr-dis V. Hazners sirsnīgi sveica ASV DV goda priekšsēdi un DV organizācijas goda biedru — Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītāju prof. Dr. A. Spekki, kas pirmo reizi, kaut ar pārtraukumiem, piedalījās tiešā darba sēdē. Pasniedzis 18 ASV vanagiem organizācijas zelta nozīmju diplomus, kas piešķirti pērnā gada DV centrālās valdes sēdē, V. Hazners sniedza plašu atskatu par aizvadītā gada darbību, kas spilgti liecināja, ka audzis ne vien pats darbs, bet vairojušies arī panākumi, kādēļ organizācija var ar ciešu paļāvību uz savu varēšanu un uzdevumiem sagatavota raudzīties pretim nākošajam — Latvijas neatkarības pasludināšanas 50. gadam. Savā priekšnieka ziņojumu delegāti un sēdes sākuma daļā klātesošās vanadzes vairākkārt pārtrauca ar atzinības aplausiem, tā apliecinot, ka ASV DV pērnā gada darbs atkal bijis kāpiens kalnā.

Savā ziņojumā V. Hazners uzsvēra, ka 1966. gads organizācijas dzīvē bijis 20 darba gadu atzīmēšanas laiks un šai sakarā rīkotās DV dienas Čikagā izvērtušās par nozīmīgāko notikumu ne vien DV organizācijas, bet visas latviešu svešuma saimes dzīvē. Uz 15 darbības gadiem varējušas atskatīties arī DV apvienības Klīvlendā, Linkolnā, Čikagā, Longvjū (tagad Ziemeļrietumu apvienība), Detroitā un Grand Rapidos, bet šogad līdzīgu jubileju jau atzīmējusi Kalamazū apvienība, tieši delegātu kongresa laikā to var darīt Ročestras apvienība, bet uz gada beigu pusi Mineapoles un Indianapoles DV saimes. „Visi šie svētku sarīkojumi pauduši mūsu darba prieku, sparu un mūsu varēšanu," uzsvēra V. Hazners. „Tie visi ieguvuši mūsu svešuma saimes siltu un nedalītu atsaucību. It sevišķi pēdējais apstāklis ļāvis mums darbību 1966. gadā kāpināt un sasniegt vislabākos rezultātus organizācijas pastāvēšanas laikā. Lielā tautiešu atsaucība visskaidrāk raksturojas līdzekļu ienākšanas ziņā: pagājušā gada ziedojumu vākšanas rezultāti bijuši labākie visā mūsu darbības laikā."

ASV darbojušies 21 apvienība un 4 kopas, kuras uz šāgada 1. janvāri apvienoja kopskaitā 2586 vanagus un vanadzes, veidojot lielāko DV saimi brīvajā pasaulē. Kaut dažādu iemeslu dēļ no ierindas izstājušies 133 saimes piederīgie, klāt tomēr nākuši 208 jauni, tā kā biedru skaits audzis par 75 jauniem darba darītājiem un organizācijas spēka stiprinātājiem. Norādījis, ka ar šo darbības gadu Demoinas, Grand Rapidu, Indianapoles, Kalamazū, Ņudžersijas un Minesotas apvienībās mainījušies priekšnieki, V. Hazners izteica pateicību aizejošajiem amatvīriem Andreikam, Barkānam, Ceriņam, Minkam, Zariņam un Milleram par veikto darbu un, panākumus novēlot, apsveica viņu aizstājējus Jāni Kļaviņu, Arnoldu Balodi, Laimonu Martinsonu, Induli Kāpu, Vili Vijumu un Fridrichu Ļuci kas visi jau pazīstami darbinieki un vairāk vai mazāk pieder pie jaunās maiņas. Tas ir labākais garants turpmākā darba panākumiem. V. Hazners izmantoja šo gadījumu, lai izteiktu vissirsīgāko pateicību arī organizācijas darba cēlējām — visām vanadzēm.

ASV saimes mantiskais stāvoklis uz 1. janvāri uzrādīja 28.780,28 dol. organizācijas līdzekļos, 35.246,40 dol. aprūpes līdzekļos un76.520,62 dol. dažādās mantiskās vērtībās; kopā 140.547,30 dol. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, saimes turība augusi par 24.500 dol. Kopīgais līdzekļu apgrozījums darbības gadā bijis 290.000 dol. Šie skaitļi liecina, ka saimes materiālā baze ir stabīla, ar tendenci augt. Ir uzkrāti arī rezerves līdzekļi, kas ļauj nākotnē raudzīties bez sevišķām bažām.

Aprūpes darbā 1966. gadā nācis klāt jauns pienākums — morālā un kultūrālā plāksnē aprūpēt latviešu karavīrus ASV bruņotajos spēkos, sevišķi Vietnamā. Lai sakari ar viņiem būtu pilnīgāki un labāk izkārtoti, zemes valde radījusi īpašu sakaru virsnieka posteni, šim uzdevumam aicinot kapt Elmāru Sproģi, tāpat uzturot ciešu kontaktu arī ar Vietnamas virspavēlniecības štāba majoru V. Kukaini.

Kultūras laukā veikumos ierakstāmi 264 dažādi sarīkojumi ar 42.354 apmeklētājiem. ASV pavisam darbojas 24 pašdarbības kopas ar 682 dalībniekiem, pastāv 5 bibliotēkas ar 8787 sējumiem, bet atbalstīts 17 latviešu skolu darbs, kurās mācās 1238 skolēni. Tā aizvadītais kļuvis par jaunu rekordsasniegumu gadu arī šai nozarē. Šo sekmīgo darbu ievērojis un pareizi novērtējis arī ALAs kultūras birojs, piešķirot atsevišķām DV apvienībām un to pašdarbības pasākumiem 15 atzinības rakstu.

Par DV mākslas aģentūras veikumu jau ziņots mūsu laikraksta 29. aprīļa numurā, bet V. Hazners savā ziņojumā norādīja, ka zemes valdes kultūras nozares vadītāja A. Valtera ierosmē izstrādāti noteikumi (skat. mūsu laikraksta iepriekšējā numurā) īpašai DV rīkotai lugu sacensībai, veltījot to Latvijas neatkarības 50. un latviešu teātra 100. gadadienai. Sacensību kopīgi rīkoASV un Kanadas DV saimes, kopīgi arī gādājot līdzekļus balvām. Sacensības noteikumu pirmuzmetumu bija izstrādājusi Kanadas valde, tie jau pieņemti Kanadas DV delegātu sapulcē, tos šai sēdē apstiprināja arī ASV DV apvienību delegāti. V. Hazners ar prieku un gandarījumu ziņoja, ka tagad darbību varējis izbeigt jaunā pianista Artūra Ozoliņa fonds, kas vairāk nekā 5 pastāvēšanas gados, neprasot no ASV valdes kases ne centa, devis iespēju šī fonda stipendiātam divus gadus netraucēti mācīties un iegūt augstāko mūzikas izglītību. Reizē ar šo paziņojumu V. Hazners izteica pateicību šī bijušā fonda priekšsēdei Hertai Lūsei par viņas autoratīvo gādību jaunā latviešu pianista mācību laikā.

Pieskaroties jaunatnes jautājumam, V. Hazners atzina, ka vēl arvien nav izdevies panākt tās iespaidīgāku piesaistīšanu DV organizācijas darbam, jo biedru rindās jauno latviešu zem 30 gadiem ir tikai 7%. Turpinās arī grūtības vanadzēnu kustības iedzīvināšanā. Vairakas apvienības šim jautājumam nepieiet ar vajadzīgo degsmi, bet 5 apvienības par to nav pat domājušas. Tāpat jākonstatē, ka 20% no DV biedru bērniem neapmeklē latviešu skolas. Apmēram puse bērnu darbojas jaunatnes pulciņos, bet tikai trešā daļa no apvienībām domājusi par īpašu jaunatnes nodarbību sagatavošanu. Toties iepriecina ASV DV saimes vispārējais atbalsts jaunatnes pasākumiem, kas atsevišķo apvienību un zemes valdes kopdevumā izteicas ap 5000 dol. Īpaši izceļams DV apvienības Ziemeļrietumos devums 5 stipendiju veidā jeb 750 dol. apmērā. Ar to šī mazā apvienība (72 biedri) parādījuši slavējamu vērienu. Ļoti niecīgu atbalstu apvienības sniegušas jaunatnes literātūras izdošanai, tāpat samērā maza uzmanība veltīta Divreizdivi nometne un sešu nedēļu nogales kursu atbalstam, bet jo sevišķi šo kursantu ieinteresēšanai DV darbā.

Pie 16 apvienībām darbojas sporta kopas ar kopskaitā 29 vienībām un 319 dalībniekiem. Visumā sporta nozares darbība tomēr slīdējusi lejup, ja nerunā par 13 šaušanas kopām, kuru aktivitāte un arī panākumi iepriecina. Tā pērnā gada DV globālajās šaušanas sacīkstēs ASV pārstāvji izpelnījušies 13 balvu. Tās V. Hazners sapuces gaitā vēlāk pasniedza to ieguvējiem resp. viņu apvienības delegātiem. Jauns pasākums ir pag. gadā iesāktās ASV DV meistarsacīkstes korespondencšachā, kuras beigsies šorudēn.

V. Haznera plašā ziņojuma atreferējumu turpināsim mūsu laikraksta nākošajā numurā, jo ASV DV 1966. gada veikums ir tik vispusīgs un liels, ka pelnījis ilgāku pakavēšanos pie tā.

Vtr.

ASV VANADŽU SALIDOJUMS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

teicoties par sirsnību, izteica domu par īpaša līdzekļu fonda vadīšanu, lai vairāk vanadžu spētu ierasties salidojumos arī no tālākām vietām, jo darbs un draudzība iet roku rokā. Hamiltonas vanadžu pr-ce N. Pulciņa pateicās ar novēlējumu: „Ar labu gribu jau puse darba padarīta!" ASV vanadžu pr-ce V. Freija beigu vārdā pateicās visām vanadzēm par darbu un lielā ceļa mērošanu, it sevišķi kanadietēm, kas ieradušās nevis pienākuma, bet kopīgi interešu un draudzības vārdā. Viņa mudināja vanadzes nākotnes darbam un sadarbībai ar DV organizācijas pr-ka V. Januma izteikto domu: „Vairāk strādāt — ne sev, bet tautas brīvības kaltuvē!" Ročestras vanadžu pr-ce N. Krēsliņa atceļa uzsācējas izvadīja ar visa laba vēlējumiem.

Piemiņas veltes saņēma V. Freija, T. Krūka un M. Jonāne, bet Ročestras vanadzēm tēlnieces I. Zārdes skulptūru „Tautu meita" dāvināja Ņujorkas vanadzes. Darba sēdi vadīja N. Krēsliņa, protokolēja A. Izaka un E. Pāliņa.

T. G.

Pavasaris un literāti

IZJŪTAS PAR PIRMO RAKSTNIEKU CĒLIENU KALAMAZŪ

Silto un svaigo vēsmu uzplūdi, lielo koku briestošie un plaukstošie pumpuri un svaigi zaļas zāles asnu apņemtajā Latviešu biedrības namā Kalamazū 16. aprīlī lika izjust dabas un dzīvības atjaunošanos pavasara ieskaņai. Arī nama iekšienē valdīja priecīga un līksma atmosfaira, jo, lūk, tūlīt sāksies pirmais rakstnieku cēliens Kalamazū! Ja daudzreiz par tādiem bija dzirdēts vai lasīts, tad sastapšanās ar mūsu literātiem vaigu vaigā vēl nebija notikusi.

„Tas gan labi, ka latviešu skola parūpējusies mums parādīt pašus rakstu un dzejoļu autorus," jau sākumā bija dzirdamas atsaucīgas balsis par rakstnieku cēliena rīkotāju — latviešu skolas vecāku padomes izprasto un, varbūt, jau „nokavēto" sabiedrības sadraudzību ar romānu un dzejoļu devējiem. „Cīnīties par Latvijas brīvību ar iespiestā vārda palīdzību, neļaut iegrimt brīvajai latviešu saimei trimdas miegainajā pieticībā, radīt jaunus darbus, kas apliecina, ka esam brīvi un spējīgi augt; ar literāru darbu palīdzību izraisīt debates par kultūrāliem, sabiedriskiem un politiskiem jautājumiem," par rakstnieku uzdevumiem savā ievadrunā teica Latviešu preses biedrības Čikagas-Milvoku kopas priekšsēdis rakstnieks Kārlis Ķezbers, vēlāk pakavēdamies arī pie rakstu cenzūras apkarošanas, atzīstot, ka par brīvību var cīnīties tikai brīvs rakstnieks.

Sekojošajā rakstnieku parādē viens aiz otra vairāk nekā 2 stundas sekoja E. Aistars, O. Jēgens, O. Cakars, K. Ķezbers un H. Kreicers. O. Jēgens pat pārstāvēja abus literātūras novirzienus — prozu un dzeju. Atsaucību izpelnījās visi, kā dzejnieki, tā prozas darbu lasītāji. Dzejnieks J. Rumpēters, kas no Milvokiem nebija ieradies transporta streika dēļ, bija atsūtījis dzejoļi, kuru nolasīja O. Cakars. Sarīkojumu ievadīja un pabeidza latviešu skolas vecāku padomes pr-dis P. Lizenbergs, cildinādams cieminus, kuri devuši šī literārā cēliena apmeklētājiem daudz jauna un paliekoša.

„Šis bija arī iekšējs pavasaris ar daudz paliekoša plaukuma ienešanu mūsu literātūras izpratnē," pēc sarīkojuma, ejot uz kopīgo kafijas galdu, teica viena no klausītājām. Kā rakstnieku cēlienā, tā arī sekojošajā mielastā, par kuru bija rūpējušās skolas vecāku padomes dāmas, piedalījās ap 100 gan jaunākās, gan vecākās paaudzes pārstāvju, kuru vidū bija arī dzejnieks A. Kaugars, dzejniece L. Muižniece un vairāki vietējie žurnālisti. Pie galda cildinošus vārdus latviešu skolas drosmei rīkot pirmo rakstnieku cēlienu Kalamazū, tāpat kā skola agrāk bija rīkojusi vispār pirmo gleznu izstādi šai pilsētā, teica V. Miķelsons. Dzejnieks O. Cakars savukārt priecājās par Kalamazū jauno paaudzi, kura iegādājusies vairākas viņa dzejoļu grāmatas un lūgusi autogrammas ierakstus.

V. Boķis

ARCHIBĪSKAPS A. LŪSIS . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

Svētdien, 23. aprīlī, dievkalpojums Sv. Džema baznīcā Sidnejas centrā bija pulcinājis pilnu baznīcu dievlūdzēju, ap 500. Tā kā 23. aprīlis ir skautu un gaidu patrona Sv. Jura diena, skaisti un zīmīgi izcēlās skautu un gaidu piedalīšanās ar Latvijas un saviem karogiem, paliekot pie tiem goda sardzē dievkalpojuma laikā.

Ērģeļu mūzikai skanot, altārim tuvojās archibīskaps A. Lūsis ar prāvestu Grosbachu, Sidnejas ev.-lut. draudzes māc. J. Kraukli, Vienības draudzes māc. P. Laiviņu un Miera draudzes māc. J. Pilmani.

Sākuma liturģiju ievadot, prāv. Grosbachs teica līdzību par vīna koku, uzsverot, ka mēs neesam lauti bojā ejai, bet dzīvībai, un archibīskapa apmeklējums ir it kā Dieva zīme mūsu pastāvēšanai.

Archibīskaps A. Lūsis svētrunā norādīja, ka visu laiku atrodamies ceļā, — uz Dieva valstību, no tumsas uz gaismu. Šai ceļā sastopamies ar dažādiem cilvēkiem. Viņš pieminēja vienaldzības grēku, uzpūtības, naida un atriebības garu. „Pie kāda gara tad mēs piederam?" jautāja runātājs un tālāk teica: „Mums jānovelk savi paštaisnības raibie goda svārki un jāpatur mīlestības un savaldības gars, jākoncentrē savas sirds spēks uz labu. Tas spēka gars, ko Dievs mums dod, ir mūs sargājis, jo mūsu ienaidniekiem nav izdevies mūs iznīcināt un mūsu draugiem — mūs asimilēt".

Dievkalpojumu kuplināja Sidnejas vīru koris diriģenta J. Pulsēna vadībā.

Pēc dievkalpojuma satikos ar archibīskapu un teicu, ka rakstīšu laikrakstam Toronto. Jautāju, vai viņš nevēlētos torontiešiem sūtīt kādu ziņu? Archibīskapa atbilde bija: „Rakstiet, ka man iet labi un ka es visur esmu mīļi gaidīts".

Bez minētajiem lielajiem sarīkojumiem archibīskapam bijušas vēl daudzas mazākas apspriedes un apmeklējumi. To vidū minama nozīmīgā vizīte pie Austrālijas anglikāņu baznīcas galvas archibīskapa Lona (Lone), arī citas sanāksmes ar latviešu un cittautiešu vadītājām personām,

—s.

MĒS NEESAM PAGURUŠI!

(Pārnesums no 2. lpp.)

Sākumā viņi netic tam, ko redz veikalos un ielās vai dzird no piederīgajiem. Vēlāk šīs šaubas mazinās vai pāriet abu sistēmu reālā salīdzinājumā. Tā, piemēram, Upsalā par krievu valodas lektrisi darbojas kāda krieviete no Maskavas. Kad viņa devās iepirkties, tad veikalā parastā 1 kg vietā drošības dēļ pirka 5 kg cukura, jo otrā dienā, varbūt, to vairs nedabūs...

Par trimdinieku galveno uzdevumu O. Freivalds atzīst cīņu par Latvijas brīvību. Kaut Latvijas atbrīvošanā mēs nebūsim izšķirošais faktors, mūsu pienākums tomēr rūpēties, lai Latvijas vārdu pasaule neaizmirstu, lai neatkārtojas dāņiem piederošās salas liktenis, kad pēckara jūklī un sajūsmā tās eksistenci aizmirsa ne tikai pasaules dalītāji, bet arī paši dāņi, kādēļ 1945. gada maijā to viegli varēja piesavināties krievi. Ka Latvija būs brīva, par to nevienam nav šaubu, tikai nezinām — kad. Bet jājautā, ko varam darīt, lai šo brīdi ātrāk piedzīvotu. Laiks nav mūsu sabiedrotais. Mums ir pietiekami pašaizliedzīgu cilvēku, kas veido sabiedrisko un kultūrālo dzīvi.

Par spīti paaugstinātai temperātūrai un kakla iekaisumam, O. Freivalds ar vanadžu pasniegtās siltās tējas palīdzību vienu stundu vairāk runāja nekā lasīja, nobeigumā 20 minūšu veltījot arī atbildēm uz jautājumiem. Vakara vadītājs — ASV DV valdes priekšsēdis V. Hazners atzina, ka tik interesants referāts Ņujorkas DV namā noticis pirmo reizi.

O. Freivalds nobeigumā aicināja novērst parallēlismu informācijas laukā, bet izveidot patiesu sadarbību, tāpat aicināja iegādāties un izplatīt Latviešu nacionālā fonda informātīvos izdevumus.

—ir—

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Pēc Ņujorkas ev.-lut. draudzes pārskata redzams, ka tajā 438 locekļi, kas vecāki par 70 gadiem. Draudzē pavisam 3746 locekļi, ieskaitot neiesvētītos. Gados vecākā ir Beta Moora Brentvudā ar 96 gadiem, bet trīs ir 93 gadus veci: Gabriels Eglīte Manhatenā, Kristīne Muceniece Ņūdžersijā un Berta Andersone Ņurošelā. Vispār, vecāki par 90 gadiem ir 7, no 85—89 gadiem 23, bet 80—84 gadiem 66 draudzes locekļi. Lielākais skaits veco ļaužu dzīvo Bruklinā — 106, Bronksā un Longailendā — katrā 71, bet Manhatenā, Kvīnsā, Vestčesterā un Ņudžersijā — katrā ap 40. Dati arī rāda, ka sieviešu vecākajos gados ir vairāk nekā vīriešu: vecākas par 70 gadiem ir 272 sievietes, bet vīrieši — 166.

KALAMAZŪ

● Prof. A. Ābele jau sesto nedēļu ārstējas Bronsona slimnīcā, kur viņu ievietoja akūtā plaušu karsoņa dēļ. Pēdējās nedēļās notikusi vairākkārtīga asins pārliešana. Janvāra beigās profesors nosvinēja 77. dzimšanas dienu.

● Anglijas cieminu Maijas Lielauses (flauta), Džeka Makdugala (vijole) un Marijas Solimini (klavieres) koncerts 16. aprīlī izpelnījās sevišķu atsaucību un pēc tam cildinošas atsauksmes. Arī Kalamazū laikraksts „Gazette" 17. aprīļa numurā bija sniedzis sava mūzikas kritiķa R. A. Patona garu un cildinošu rakstu.

● Latviešu skautu un gaidu vienības organizētā veidā 23. aprīlī piedalījās dievkalpojumā, kurā māc. A. Piebalgs sprediķī pieminēja ne tikai Sv. Jura dienu, kas kļuvusi par tradiciju ar kopīgu dievkalpojumu, bet jo sevišķi izcēla latviešu skautu 50 gadu un gaidu 45 gadu jubilejas, kuras atzīmēs šai gadā.

● Jaunās paaudzes gleznotājas Leldes Vinteres-Ores izstāde 22. un 23. aprīlī guva samērā lielu atsaucību, jo to apmeklēja ap 100 mākslas draugu. Divi darbi pārdoti. Vairāki apmeklētāji cildināja krāsu bagātību gleznotājas darbos. Izstādi ar uzrunu atklāja Latviešu biedrības priekšnieks O. Reinvalds.

● Čikagas latviešu biedrības teātra viesizrāde 23. aprīlī — A. Kaira komēdija „Diagnoze" A. Gaiķa režijā — bija vidēji apmeklēta, bet skatītāji to uzņēma atsaucīgi, priecājoties gan par lugas saturu, gan teicamajiem tēlotājiem.

GRAND RAPIDI

● Latviešu biedrības dāmu komiteja 16. aprīlī bija aicinājusi tautiešus piedalīties kopīgās pusdienās, lai namamātēm vismaz šai svētdienā nebūtu jānodarbojas ar ēdienu gatavošanu. Aicinājums guva necerēti labu atsaucību, jo piedalījās ne tikai pieaugušie, bet vairāki bija ņēmuši līdz bērnus un pat cieminus. Visi priecājās par garšīgo maltīti un ar interesi noskatījās kādu skeču un tautas deju priekšnesumus, kurus bija sagatavojusi E. Brūna.

● Savā dzīves vietā 25. aprīļa vakarā pēkšņi miris 73 gadus vecais Aleksandrs Zīverts. Ārsts vēlāk konstatēja, ka nāves cēlonis bijusi sirdstrieka. Aizgājējs dzimis 1894. gada 20. aprīlī Mālupes pagastā, piedalījies pirmajā pasaules karā un bijis sanitārās rotas virsseržants. Ne ASV, ne dzimtenē viņam nebija tuvinieku. Iespēju robežās viņš atbalstīja katru latvisku pasākumu, it sevišķi draudzi, apmeklēja gandrīz visus latviešu sarīkojumus un neliedza savu ārtavu trūcīgajiem un tiem, kam palīdzība vajadzīga. Aizgājējam veltīts aizlūgums notika Edžebīnes bēru namā 27. aprīlī, viņu guldīja zemes klēpī 28. aprīlī Vūdlauna kapos Grand Rapidu un apkārtnes ev.-lut. draudzes nodalījumā. Aizgājējs nebija atstājis testamentu, un viņa apbedīšanu izkārtoja tuvs draugs Aleksandrs Grīnbergs.

● Vēsturiskā Latgales latviešu kongresa 50 gadu atceres aktu 30. aprīlī, kuru rīkoja vietējā latviešu katoļu draudze sazinā ar Amerikas latviešu katoļu apvienību, atklāja apvienības pr-dis P. Daugavietis, bet par apstākļiem, kas radīja šī kongresa nepieciešamību un tā nozīmi, runāja LNAK valdes pr-dis J. Niedra no Toronto. Akta dalībnieki referātu uzņēma ar sevišķu interesi un ilgi sumināja tālo viesi. Savas atmiņas stāstīja arī šī kongresa dalībnieks bīskaps J. Rancāns, pakavējoties pie vairākiem zīmīgiem epizodiem, par kuriem agrāk maz dzirdēts. Latgales tautas dziesmas dziedāja A. Skrūzmane no Detroitas, E. Lizlova klavierpavadījumā. Piekļāvīgi, raiti un disciplinēti skanēja arī Kalamazū vanadžu ansambļa un Grand Rapidu sieviešu koŗa dziesmas dir. J. Zuikas vadībā. Atceres akta dalībniekus sveica Latviešu biedrības pr-ks A. Meiers un Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars uzdevumā E. Lizlovs. Beigās P. Daugavietis pateicās runātājiem, korim un māksliniekiem, pēc tam kuplo apmeklētāju skaitu pacienāja ar dāmu komitejas gādāto launagu.

V. Z.

KALEIDOSKOPS

☆ Latvijas PEN kluba 15 gadu priekšsēdis plkv. A. Plensners 25. aprīlī atskatījās uz 75 mūža gadiem. Absolvējis jūrskolu un 2 kaŗa skolas, kā arī Latvijas universitātē studējis vēsturi un filozofiju, A. Plensners apvieno sevī karavīru ar literātu un diplomātu. Rakstījis stāstus, apceres, dzejoļus un tulkojumus, jubilārs galveno literāro darbību tomēr īstenojis publicistikā, būdams arī „Latvijas Kareivja" redaktors.

ČIKAGĀ

Viktors Kupreičiks

● Ilggadējam Čikagas DV apvienības valdes loceklim Viktoram Kupreičikam 8. maijā piepildījās mūža 50 gadu, no kuriem puse veltīta mūsu kopīgo mērķu sekmēšanai. Latvijas brīvvalsts armijā viņu iesauca 1939. gadā un iedalīja Kurzemes artilerijas pulkā, kurā paaugstināts par seržantu. Boļševiku okupācijas laikā viņu kopā ar citiem instruktoriem un virsniekiem apcietināja, nogādāja vispirms uz Gulbeni, kur atradās armijas čeka, tad uz Abrenes NKVD, kur tai pašā laikā atradās arī viņa jaunākais brālis. Pateicoties ātrai vāciešu ienākšanai un vietējo patriotu veiklai rīcībai, vienas kameras 8 apcietinātos, to vidū arī abus brāļus, izglāba. Kamēr apstākļi nostabilizējās, V. Kupreičiks noorganizēja un vadīja dzimtās pilsētas Abrenes apsardzību pret sarkanajiem partizāniem un laupītājiem, vēlāk pārejot uz kārtības policiju. Piefrontes joslā pastiprinoties sarkano bandītu posta darbiem, V. Kupreičiku iecēla par trauksmes vada komandieri. Kādā bandītu akcijā viņu smagi ievainoja un nosūtīja uz Vāciju. Pēc atveseļošanās, esot Dancigā kādā „leitstellē" kā virsseržants, viņš, pateicoties nodibinātajai saskaņai ar komandantu, izglāba daudzus „zēnus" un viņu piederīgos no krievu ielenkuma, pārvietojot tos uz Brēmeni, kur arī pats sagaidīja kaŗa beigas. Kopš 1948. gada V. Kupreičiks ir aktīvs DV biedrs un apm. 12 gadu DV Čikagas apvienības valdes loceklis. Viņš ir arī vīru koŗa Daugavieši dalībnieks jau 6 gadus, šogad arī valdes loceklis.

V. D.

● Čikagas latviešu ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs 23. aprīlī pr-ces V. Riekstiņas vadībā iepriecināja ar mantām laimīgos, bet nelaimīgajiem atstāja cerības nākošajam gadam. 1250 ložu loterijā, kuru vadīja A. Riekstiņa ar palīdzēm N. Bikšu, Ķēleri, E. Lorbergu, A. Ruģēnu, Dz. Šūmani un L. Zaubi, izpārdeva nepilnā stundā. Par „ziedu galdiņa" 105 lozēm atbildīgas bija V. Ozola un M. Skulte, bet japāņu loteriju vadīja I. Toča un I. Rungule. No 125 lozēm 3 bija „pilnas": tautisks spilvens, M. Zariņas-Celmiņas glezna un skaņu plate ar Toskanini diriģēto Bēthovena 9. simfoniju. Visus trīs laimestus ieguva draudzes locekle L. Lediņa, kas par savu nepiedzīvoto laimi bija tikpat pārsteigta kā citi bazāra dalībnieki. „Es parasti nekā nevinnēju," viņa atzinās. Par kafijas galdu rūpējās A. Kalniņa ar palīdzēm.

● Čikagas latviešu organizāciju apvienības pretkomūnisma komitejas sēdē 17. aprīlī priekšsēža L. Neimaņa vadībā apsprieda Brīvās latviešu balss radioraidījumus uz Latviju. Sēdē piedalījās arī Organizāciju apvienības priekšsēdis V. Landmanis un prezidija locekļi. BLB pārstāvis informēja par radioraidījumu veidu, mērķiem un idejām, kas galvenokārt saistās ar dzīvi un notikumiem vietās, kur valda komūnisma režīms; raidījumos iztirzā arī režīmam kaitīgās pārvērtības un parādības. Sēdē atskaņoja dažas skaņu lentē uzņemtus raidījumus ieskata gūšanai. Pēc vispusīgām pārrunām klātesošie pieņēma šādu atzinumu: „Pretkomūnisma komiteja morāliski atbalsta Brīvās latviešu balss radioraidījumus uz Latviju. Komiteja ieteic organizācijām un atsevišķām personām morāliski un financiāli atbalstīt Brīvās latviešu balss raidījumus.' — Komitejas nākošajā sēdē 24. aprīlī galvenokārt pārrunāja Lojālitātes dienas parādi un Latvijas zelta lietu, pieņemot šādu atzinumu: „Anglijas bankā noguldītais Latvijas zelts ir Latvijas tautas īpašums. Zelta krāšanā piedalījās visa tauta, maksājot nodokļus un dodot labprātīgus ziedojumus. Sūrā darbā iekrātais tautas īpašums ir latviešu tēvu un māmuļu novēlējums saviem dēliem, meitām un patstāvīgajai Latvijai. Latvijas valdība uzticējusi savas tautas cerības Anglijas bankas glabāšanā. Latvijas valsts nav atsavinājusi nevienu britu īpašumu. Britu pilsoņi savus īpašumus Latvijā pazaudēja, Padomju savienībai okupējot Latviju. Aizstāvot latviešu tautas intereses un privātīpašuma tiesības Latvijā, mēs protestējam pret zelta atsavināšanu no tā tiesiskā īpašnieka. Aicinām ikvienu rakstīt protesta vēstules britu valdībai un tās pārstāvjiem Amerikā. Šai sakarībā 1967. gada 15. maijā griezīsimies ar memorandu pie britu konsula Čikagā." — Apspiesto tautu nedēļas parāde paredzēta 15. jūlijā plkst. 13 dienā. Šīs parādes rīkošanai, kā arī tālākai pretkomūnisma darbībai komisija organizē ziedojumu akciju.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZAS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Yonge — Lawrence: 6 istabu dubultķieģeļu māja ar izbūvētu telpu pagrabā, ūdens - ejļas apkure, garāža. Cena $21,000.

Long - Branch: atsevišķa 6 - istabu dubultķieģeļu māja, ejļas apkure, privāts iebraucamais ceļš. Cena $22,900; iemaksa $3,500.

St. Clair — Pharmacy: atsevišķs 5 - istabu dubultķieģeļu bungalovs ar izbūvētu telpu un bāru pagrabā, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $20,500; iemaksa $5,000.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSETĀ.

Zintu salidojums Toronto

Studeņšu korporācijas Zinta 20 pastāvēšanas gadu svinību dalībnieces Toronto: priekšā no kreisās — V. Lidere un A. Aizstrauta (abas no Ročestras); sēž — V. Zvagule (Londona), S. Ērmane (Ņujorka), I. Ploriņa (Toronto), M. Šneidere (Detroita), D. Lejniece (Ņujorka), Dz. Nemeta (Londona), un B. Baravika (Losandželosa); aizmugurē — A. Baikšte (Minesota), S. Rieksta (Ņujorka), I. Ozola (Ņujorka), A. Spriceniece (Toronto), A. Skaubīte (Bostona), Z. Indāne (Čikaga), E. Vitiņa (Ņujorka), V. Ramoliņa (Bostona) un I. Vaivara (Toronto). Foto: J. Liģers

Kanadas latviešu „galvaspilsēta" Toronto 29. aprilī bija pulcēšanās vieta studeņšu korporācijas Zinta locekļēm, kas ieradās no visas Ziemeļamerikas, lai atzīmētu savas saimes 20. gadadienu.

No korporācijas 16 dibinātājām, kas 1947. gada 21. aprilī Baltijas universitātē Pinebergā, Vācijā, lika pamatus Zintai, jubilejas brīdī Toronto piedalījās sešas, bet pārējās dzīvo Eiropā vai Austrālijā. Vistālāko ceļu bija mērojusi Dr. Biruta Barvika no Losandželosas.

Zinta savu komānu garantējusi pie studeņšu korporācijas Daugaviete, izvēloties sev krāsas zils - melns - zaļš, bet devīzi — Vitam impendere vero. (Dzīvi virzīt uz patiesību!). Pašreiz Zintas prezidija seniores uzdevumus veic Dr. M. Šneidere (Detroitā), viceseniore ir I. Ploriņa (Toronto), bet sekretāre D. Lejniece (Ņujorkā).

Tai pašā dienā un stundā, kad Toronto tikās Ziemeļamerikas zintas. Sidnejā pulcējās arī korporācijas locekles, kas par svešuma mājvietu izvēlējušās Austrāliju.

J. L.

Aicinājums labestības darbam

YMCA AICINA ARĪ LATVIEŠUS ATBALSTĪT TĀS PASAULES DIENESTA PALĪDZĪBAS DARBU

Vācijas bēgļu nometņu laikā pēc pajumtes un uztura nodrošināšanas radās nepieciešamība apmierināt arī garīgās, izglītības, kultūrālās, sporta un sabiedrisko nodarbību prasības. Bez lieka aicinājuma gandrīz vai ikvienā bēgļu nometnē ieradās YMCAs vai YWCAs palīdzības dienesta darbinieki, lai ar materiālu vai organizatorisku darba atbalstu sekmētu atsevišķo tautību grupu kultūrālā un sabiedriskā darba atsākšanu un organizēšanu.

Kopš šī laika aiztecējuši vismaz divdesmit gadi. Tā daudzu bijušo nometņu iemītnieku atmiņā pagaisuši fakti, ka šī YM CAs palīdzības darba ietvaros tika organizēta nometņu iedzīvotāju garīgā aprūpe, dibināti bērnu dārzi, pamata un vidusskolas, atbalstīts fiziskās audzināšanas un sporta darbs, organizēti valodu un arodu kursi, vasaras nometnes bērniem, sekmētas konferences un salidojumi u.t.t. Ja nometņu laikā būtu aptrūcis šī materiālā un morālā atbalsta, nometņu dzīve daudzkārt būtu apsikusi bezcerīgā pelēkumā. Bet pasaules YMCAs palīdzības darba ietvaros nometnēs ieplūdināja mācības līdzekļus, sporta un citus piederumus, inventāru vairāk nekā divu miljonu dolaru vērtībā, neskaitot darbinieku algas, transporta un citus izdevumus.

Fakti liecina, ka baltieši, bet jo sevišķi latvieši un igauņi, ļoti ietekmīgi izmantoja šo labestības atbalstu, jo YMCAs palīdzības dienestā kā angļu, tā arī amerikāņu okupācijas joslās Vācijā latvieši deva 15—20% no kopīgā darbinieku skaita. Protams, tikai šī apstākļa dēļ latviešu garīgā, kultūrālā, sporta un sabiedriskā dzīve varēja sakuplot neparedzētā rosmē.

Mums, otra pasaules kara bēgļiem, šis laiks palicis tālā pagātnē un sāk atmiņā pagaist, bet pasaules politiskā nemiera rezultātā vēl palikušas—daudzas vietas un radušās jaunas, kur cilvēki dzīvo līdzīgos vai pat daudz sliktākos apstākļos, nekā mēs reiz bijām. Šajās vietās palīdzības darbs ir nepieciešams un gaidīts, un dažādo zemju YM CAs kustība to turpina vēl tagad. ASV un Kanada ir galvenās palīdzības darba financētājas, gūstot nepieciešamos līdzekļus no ziedotājiem. Pērnā gadā Kanadas YM CA šim vajadzībām savāca ap 200.000 dolaru.

Toronto YMCA savā pēdējā sēdē izšķirās par interesantu eksperimentu — palīdzības darba atbalstīšanā iesaistīt atsevišķo tautību grupas, cerot, ka pagātnē saņemtā palīdzība dzīvu būs saglabājusi vēl labestības domu un izjūtu. Šim pasākumam no katras tautības pēc pieejamiem sarakstiem izraudzīti ap 100 personu vārdi. Tās visā drīzumā saņems vienas vai otras YMCAs nodaļas aicinājumu atbalstīt palīdzības darbu zemēs, kur tas pašreiz nepieciešams, reizē ar to radot arī pretbloku komūnistisko ideju attīstībai.

Latviešu grupas apzināšana uzticēta Toronto rietumu YMCAs palīdzības dienesta komitejai Dr. med. J. Linda vadībā. Vēstulei būs pievienota apmaksāta aploksne atbildei. Ziedojumu kvītis varēs izmantot ienākuma nodokļa atskaitei.

Šis pirmais mēģinājums tieši ietvert iecelotāju grupas ir interesants pārbaudījums, lai konstatētu, cik stipri kādreizējos palīdzības saņēmējos dzīva vēl labestības darba doma ārpus savas tautības grupas projektiem. Tas reizē būs arī tautību grupu atspoguļojums vietējai sabiedrībai un vērtējums varbūtējam palīdzības lielumam nākotnē, ja politiskā spēle reiz nosvērtos brīvības domas labā.

Ziedojumus palīdzības darbam aicināts nodot arī ikviens cits, šai reizē vēl tieši personīgi neaicināts. Vēlamās informācijas gadījumā var zvanīt latviešu YM CAs darbiniekam Toronto rietumu (West End) nodaļā M. Lorbergam (LE 6—1166). —mo—

IZCILS GARĪGS KONCERTS...

(Pārnesums no 3. lpp.)

gi parādīja savas spējas un dzīvo izdomu samērā necilā korāļa tēmā. Būtu ļoti vēlams šo improvizācijas mākslu atjaunot un iedzīvināt latviešu mūzikas dzīvē.

Ar solo dziedājumiem C. Franka orātorijā un V. Baštika 73. psalmā piedalījās baritons P. Geistauts, kura balss pašreiz savā visteicamākajā daiļskanībā. Gan rezervēts, bet mūzikāli dziļi suverēns sniegums izraisījās orātorijā, tāpat balss tehnika un sonora noblese atmirdzēja V. Baštika 73. psalmā. Pēdējā darba vidusdaļa no kompozicijas viedokļa mūzikāli samocita, un te nu nekā nevarēja glābt ne solists, ne ērģelniece Edīte Timermane, kuras ērģeļu pavadījumi ritēja korekti un visumā pieklājīgi. Timermane ar vislielāko uzticību un paļāvību seko katram komponista norādījumam skaņrakstā, bet, diemžēl, latviešu komponisti visā pilnībā vēl neapjauš ērģeļu tehniku. Tā vienu otru reizi būtu labāk klausīties pašai savu intuitīvu spriedumu.

Klausītāju ļoti daudz. Koncerta vidū dzirdējām māc. Ād. Čopa uzrunu, kura, kā vienmēr, saistīja klausītāju uzmanību un atstāja dziļu iespaidu.

MIRKĻI BĒRNU...

(Pārnesums no 3. lpp.)

mus, plaisa šo divu paaudžu starpā arvien pastāvēs" (49. lp.). Recenzentam liekas, ka autore labi domāto domu izteikusi mazliet neprecīzi, tādēļ var rasties nevēlams pārpratums. Kā saprast vecāku „nokāpšanu no troņa"? Kā lai vecāki atsakās no saviem fiziskajiem un garīgajiem sasniegumiem, kuri taču ir viņu personības būtība? Tā ir pavisam aplama prasība. Bet doma kļūs skaidra un pieņemama, ja šo „nokāpšanu" sapratīsim kā pieaugušā savu fizisko un garīgo spēku skaidru apzināšanos iepretim visādā ziņā vēl nevarīgajam bērnam. Pieaugušajam skaidri jāapzinās, jāredz un jāizjūt milzīgā distance starp viņu un bērnu. Lūk, tieši šīs distances neapzināšanās bieži vien izsauc sadurstmes, kurās cietējs ir bērns. Tāda neapzināta sevis „degradēšana" gan bieži vien notiek tieši tad, kad pieaugušais afektā fiziski soda bērnu par aplamu nodarījumu. Tātad, īstenībā vajadzīga ne „nokāpšana", bet pareiza sava „troņa" apzināšanās, ar gaišu un mierīgu skatienu vedot arī bērnu uz to. Pieaugušais, kas labi apzināsies sava „troņa" augstumu, labāk sapratīs arī bērna iekšējo pasauli.

Grāmatu roņā Daces Birkhānes „grafiskie zīmējumi".

Sveiciens aizmirstajam Latvijas izauklētājam

DR. MIĶELIS VALTERS NODEVIS IZDEVĒJIEM TRĪS GRĀMATU MANUSKRIPTUS

Ja cilvēks pārkāpis 90. dzīves gadu slieksni, tad katra nākošā dzimšanas diena atzīmējama kā liels un izcils notikums, it sevišķi vēl, ja arī pats jubilārs ir izcila un nopelniem bagāta personība. No dižajiem Latvijas brīvības domas izaudzētājiem un izcīnītājiem, gribētos teikt — no gigantu paaudzes dzīvs vairs vienīgi ir ilggadējais Latvijas diplomāts Dr. Miķelis Valters, kas 25. aprilī atskatījās uz 93 mūža gadiem. Par viņu pēdējā laikā atklātībā tikpat kā nekas nav dzirdēts, arī mūsu trimdas presē lielais latviešu valstsvīrs tikpat kā aizmirsts. Vientuļi un materiālās grūtībās viņš pašreiz savas trimdas dienas pavada Nicā, Francijā.

Dr. Miķeļa Valtera vārds neizdzēšamiem burtiem ierakstīts Latvijas vēsturē, jo viņš bija viens no pirmajiem cīnītājiem, kas veidoja šo vēsturi un cīnījās par tautas neatkarību no cara Krievijas, jau kopš šī gadsimta sākuma būdams trimdinieks Šveicē. Un liktenis lēmis, lai viņš trimdā pavadītu arī mūs, šodienas trimdiniekus, savā Metuzāla mūžā piedzīvojot otru svešniecības periodu. Tomēr trimda sirmajam diplomātam ir gandrīz vai „mājas", jo Vakareiropu viņš pazīst tikpat labi kā savu Kurzemi un Liepāju, kur kārts viņa šūpulis.

Miķelis Valters ir savrupceļa gājējs. Viss, ko viņš savā mūžā sasniedzis, ir paša spēkiem paveikts. Viņa agrā jaunība bija sūra, kā jau fabrikas strādnieka dēlam. Arī pats viņš bijis strādnieks un māceklis, tā iepazīstot dzīvi no apakšas līdz augšai ar visām tās niansēm. Māra viņam šūpuli tomēr likusi vairākas mūzas un izteiktas diplomāta spējas, kuras attīstījušās, dzīvojot starp dažādām tautībām dažādās zemēs. Kā gandrīz visus tā laika jauniešus, viņu Liepājā aizrāva sociālisma kustība, bet tā reibināja tikai īsu laiku, jo, nokļuvis Vakareiropā, M. Valters atzina, ka ar šo mācību nav atrisināma latviešu tautas nākotne.

Dr. Miķelis Valters savas pirmās emigrācijas laikā.
Foto: O. Akmentiņa arhīvs

Par Dr. M. Valteru daudz rakstīts, daudz uzsvērta arī viņa loma pirmajā politiskajā trimdā Šveicē, kur viņš nemitējās popularizēt devīzi „Prom no Krievijas!" Šī doma izlikās sveša un nepazīstama pat tādiem latviešu sabiedrības pīlāriem, kas bija pieskaitāmi t. s. „labākajām ģimenēm". M. Valterā šo gaišreģa saukli attīstīja Šveices profesori Hubers un Šmolers, kas ar zinātņu spēku iekvēlināja jauno latvīeti, kam bija apnikušas sociālistu vieglā satura brošūras. Nav šaubu, ka par Dr. Miķeli Valteru arī vēl daudz rakstīs, kaut pašreiz viņš tikpat kā piemirsts, jo viņš ir patiess demokratijas aizstāvis un kā tāds nokluvis konfliktos gan ar saviem laika biedriem 1905. gadā, gan arī vēlāk Latvijas neatkarības gados.

Visumā Dr. M. Valtera dzīve, darbi un divās emigrācijās aizvadītie gadi plašākai latviešu sabiedrībai tomēr maz pazīstami, maz tie arī pētīti. Plašāku apcerējumu par viņu devis domubiedrs — rakstnieks Ernests Arnis grāmatā „Latvju tautas politiskā atmoda", kas otrā izdevumā parādīsies apgāda Vaidava publicējumā, un tas ir gandrīz viss, kas par Dr. M. Valteru sabiedrībai pasniegts. Tādēļ sirmais diplomāts, draugu mudināts, kopš kādiem 4 gadiem strādā pie savu atmiņu rakstīšanas. Viņa memuāri aptvers divas grāmatas. Vienā būs apskatītas politiskās un filozofiskās problēmas (tās manuskripts atrodas apgādā Vaidava), bet otrā būs sakārtotas personīgās atmiņas (manuskripts apgādā Daugava Zviedrijā). Tāpat Dr. M. Valters savā Francijas vientulībā sakārtojis un apgādam Vaidava nodevis dzejoļu krājumu.

Viņa jau publicēto darbu skaits ir liels. Neviens latviešu diplomāts nav bijis tik vispusīgs, jo bez tīri politiska satura izcēvumiem Dr. M. Valters publicējis daudz apcerējumu par mākslu, vēsturi un citiem jautājumiem. Diemžēl, vairums šo darbu ir izkaisīti periodikā, bet mūsu uzdevums būtu tos savākt un kādreiz izdot kopīgā krājumā.

Pieaugot gadu nastai, ir saprotams, ka Dr. Miķeļa Valtera lielākās ilgas ir redzēt arī savu pēdējo apgādiem nodoto manuskriptu iziešanu tautā. Tas ir viņa sapnis, un šai darbā viņš ielicis visu savu enerģiju un gudro prātu, lai savas atziņas atstātu nākošajām paaudzēm. Dr. Miķelis Valters vēl arvien ir optimists un nesatricināmi tic Latvijas augšāmcelšanās rītam. Pesimisms viņam arī ir organiski pretīgs, tādēļ nepieņemams. Pat nesen pārciezdams smagu slimību, viņš rakstīja uz Ameriku: „Varu dzīvot..."

Osvalds Akmentiņš

Speciāli uz Latviju italiešu nailona lietusmēteļis

Zemāk redzamais italiešu nailona lietusmēteļis ir tas, ko vēlas jūsu piederīgie.

Mūsu „LILION" lietusmēteļi gatavoti uz pasūtījumu Itālijā un ir vērtīgākā dāvana.

Special INT ..... US $36.30

2 italiešu nailona lietusmēteļi—kungu vai dāmu, tumši zili, tumši zaļi un tumši brūni un melni

Cenā ieskaitīts viss, tā ka saņēmējam nav nekas jāmaksā. Piegādes laiks 4 līdz 5 nedēļas. Garantēts. Parakstītas kvītis.

Jaunums. Tagad jūs varat šos lietusmēteļus pasūtināt arī paši sev. Cena $12.90

Pasūtiniet tikai caur
INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street,
New York, N.Y. 10010, U.S.A.
Pieprasiet jauno cenrādi.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

6. maijā — Čikagas Pieciši plkst. 6 vak. Igauņu namā, plkst. 8 vak. Latviešu namā.

6. maijā — plkst. 5 Saulainē Kurzemes krišanas piemiņas svētbrīdis ar koncertu.

11. maijā — plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā 72. Rīgas skautu un 14. Gaujas gaidu rīkotais raibais vakars ar groziņiem un izlozi.

13. maijā — plkst. 7.30 DV maija balle „Kādreiz maijā" Latviešu namā.

13. maijā — pl. 7 vak. sezonas atklāšanas sarīkojums Tālavā.

14. maijā — pl. 6 vakarā Latviešu namā Latgales latviešu vēsturiskā Rēzeknes kongresa 50 gadu atceres vakars.

28. maijā — pl. 5 pēcpusdienā Latviešu namā Dr. P. Cirsis no Anglijas referēs par tematu „Personības veidošana".

28. maijā — Pavasara svētki Sidrabenē.

24. jūnijā — Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

KICENERA

3. jūnijā — plkst. 7 vakarā vīru koŗa „Viesturs" koncerts un „Cerinu" balle ar karalienes vēlēšanām. Sarīkojums notiek Ungāru kluba telpās, 3 jūdzes ziemeļos no Hespeleras, pie Waterloo - Wellington lidlauka.

NIAGARA

6. maijā — Royal Canadian Legion zālē 2101 North Str. DV Niagara Falls nodaļas 15. gadasvētki. Sākums plkst. 5.30 p.p. Plkst. 8 turpat gadskārtējā Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.

NOSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU
Nauda nosūtīta caur
GRAMERCY
tiek izsniegta kā nauda caur ārzemju tirdzniecības banku Maskavā. Jūs esat nodrošināti tikai ar licenzētu firmu pakalpojumiem.
BEZ STARPNIECIBAS. NAV APSLĒPTU MAKSĀJUMU.
Mums ir 20 gadu pieredze klientu apkalpošanā.
Visi pārvedumi garantēti pilnos apmēros un apdrošināti. Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. Piegāde 2 nedēļās. Bez atvilkumiem. Tarifs: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.
GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street,
Newark, N. J. USA.

Jaunums-Jaunums-Jaunums
TAGAD JŪS VARAT SAVIEM PIEDERĪGIEM PASŪTINĀT
DZĪVOKLI.
Visas cenas tikai apmēram. Ievākšanās pēc apmēram 18 mēnešiem. Dzīvokli ieskaitīta: virtuve, vannas istaba, sanitārais stūris, gaitenis un pieliekamais.
Cenas apmēram.
Vienistabu dz. $2550.00
Divistabu dz. $4235.00
Trīsistabu dz. $6050.00
GRAMERCY
118 E 28th Street,
New York, 10016.
118 E. 28 St., New York, N.Y.

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUTOMAŠĪNAS
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi
Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

T PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

rmacy: atsevišķs 5-istabu dubult- ar izbūvētu telpu un bāru pagra- ucamais ceļš un garāža. Cena 5,000.

NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ ĒLĀ IZVELĒ VISĀ PILSETĀ.

n

RBU

a po- brīvi.

rbam cits, neai- s ga- YM rietu- Lor- mo—

rs...

dzi- orāļa npro- n ie- izivē. Fran- a 73. s P. z sa- nībā. dzi- sijās nnika ja V. dar- cijas un e so- merī- jumi pie- ēako kat- nam tvie- vēl vie- ausi- pric- ncer- Co- mēr, un

TS

lkst. st. 8

ainē inas

karā kau- riko- rozi-

alja ješu

s at- ā. vie- vēs- 50

enā no atu

Sid- ms

viru un vē- tiek izes pie au-

Le- DV via- p.p. Zie- nes

MIRKĻI BĒRNU . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

mus, plaisa šo divu paaudžu starpā arvien pastāvēs" (49. lp.). Recenzentam liekas, ka autore labi domāto domu izteikusi mazliet neprecīzi, tādēļ var rasties nevēlams pārpratums. Kā saprast vecāku „nokāpšanu no troņa"? Kā lai vecāki atsakās no saviem fiziskajiem un garīgajiem sasniegumiem, kuŗi taču ir viņu personības būtība? Tā ir pavisam aplama prasība. Bet doma kļūs skaidra un pieņemama, ja šo „nokāpšanu" sapratīsim kā pieaugušā savu fizisko un garīgo spēku skaidru apzināšanos iepretim visādā ziņā vēl nevarīgajam bērnam. Pieaugušajam skaidri jāapzinās, jāredz un jāizjūt milzīgā distance starp viņu un bērnu. Lūk, tieši šīs distances neapzināšanās bieži vien izsauc sadursmes, kuŗās cietējs ir bērns. Tāda neapzināta sevis „degradēšana" gan bieži vien notiek tieši tad, kad pieaugušais afektā fiziski soda bērnu par aplamu nodarījumu. Tātad, īstenībā vajadzīga ne „nokāpšana", bet pareiza sava „troņa" apzināšanās, ar gaišu un mierīgu skatienu vedot arī bērnu uz to. Pieaugušais, kas labi apzināsies sava „troņa" augstumu, labāk sapratīs arī bērna iekšējo pasauli.

Grāmatu rotā Daces Birkhānes „grafiskie zīmējumi".

NOSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU

Nauda nosūtīta caur

GRAMERCY

tiek izsniegta kā nauda caur ārzemju tirdzniecības banku Maskavā. Jūs esat nodrošināti tikai ar licenzētu firmu pakalpojumiem.

BEZ STARPNIECĪBAS. NAV APSLĒPTU MAKSĀJUMU.

Mums ir 20 gadu pieredze klientu apkalpošanā.

Visi pārvedumi garantēti pilnos apmēros un apdrošināti. Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. Piegāde 2 nedēļās. Bez atvilkumiem. Tarifs: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING, INC.
744 Broad Street,
Newark, N. J. USA.

Jaunums-Jaunums-Jaunums

TAGAD JŪS VARAT SAVIEM PIEDERĪGIEM PASŪTINĀT DZĪVOKLI.

Visas cenas tikai apmēram. Ievākšanās pēc apmēram 18 mēnešiem. Dzīvoklī ieskaitīta: virtuve, vannas istaba, sanitārais stūris, gaitenis un pieliekamais.

Cenas apmēram.

Vienistabu dz.	$2550.00
Divistabu dz.	$4235.00
Trīsistabu dz.	$6050.00

GRAMERCY
118 E 28th Street,
New York, 10016.
118 E. 28 St., New York, N.Y.

AS

LLE

II

Toronto DV nodaļas tradicionālā pavasaŗa balle

„KĀDREIZ MAIJĀ"

13. maijā, pl. 8 vakarā Latviešu namā,
491 College St.

Piedalās Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" meiteņu kvintets. — Maija balles karalienes vēlēšanas.

Spēlēs A. Virbuļa kapella.

Ieejas maksa $2.50., jauniešiem $1.-. Ieejas kartes iepriekš pārdošanā DV grāmatnīcā. Sarīkojuma atlikums par labu jauniešu nometnei un nedēļu nogaļu kursiem.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS

Rūpējas par jūsu drošību jau 16 gadu
PL 9-0266.

Mūžībā aizgājis

Jānis Arvids Gulbis

Dz. 1906. g. 29. janv. Svejciema pag. Latvijā.
Miris 1967. g. 21. aprīlī Sv. Katrīnās Kanadā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

SIEVA, DĒLS, MEITA, MEITAS VĪRS UN MAZMEITIŅA.

Ar saulīti tev simtu labvakaru sūtām.

Dziļās sērās ziņojam, ka zemes gaitas beidzis

HEINRICHS KALNIŅŠ

dzimis 1883. gada 25. maijā Valmieras „Gaidēs",
miris 1967. gada 2. maijā Hamiltonā.
Izvadīšana sestdien, 6. maijā, pl. 10 no rīta no Latviešu ev.-lut. draudzes baznīcas, 18 Victoria Ave. S., Hamiltonā.

Pamazām, palēnām Tur uz dzīves atdusām! . . . (Plūdonis)

Sēro SIEVA, DĒLS DZIMTENĒ, DĒLI KANADĀ, VEDEKLA, MAZBĒRNI UN RADI.

INTERIORS
by AUSEKLIS JANSONS
Paklāji — vietējie un importētie
Aizkari — Mēbeles — tīka vai
valrieksta koka — Eļļas gleznas
2912 DANFORTH AVE., TORONTO 13
telefons 698-1469

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

HIGH PARK SAUNA and MASSAGE
SOMU PIRTS
atvērta dāmām un kungiem no otrdienas līdz sestdienai pl. 12 — 11 vak., svētdien no pl. 8 līdz 2 dienā.
583 Annette Street, pie Runnymede, Toronto 9.
Tel. RO 7-4086

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

PUĶU VEIKALS
Venus
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037
A. PUTNIŅS

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

KAS? KUR? KO? TORONTO

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Piedzīvojis namdaŗu priekšstrādnieks (FORMAN) vajadzīgs pastāvīgam arodbiedrības darbam Toronto. Jābūt labām zināšanām par dzelzbetona formām — rakstīt šī laikraksta kantorim Nr. 265 (Kanadiešu uzņēmums)

EZERKALNOS
54 jūdzes no Montrealas
IZĪRĒJAMA VASARNĪCA
jūlija mēnesim — cena $60.00 mēnesī. Tuvākai informācijai zvanīt Toronto, 536-5235.

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

IZĪRĒJAMS
4 ISTABU DZĪVOKLIS
ar verandu un atsevišķu ieeju Summerville apakšzemes dz-ceļa pieturas tuvumā.
Zvanīt katrā laikā 924-4056, Toronto.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

789-1511
Alfred Stikuts Realtor
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
A. STIKUTS, FRI.
2889 Dufferin St. 789-3949

BĒRZIŅS Realty Ltd.
Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

Everlast Heating Co. 463-3613
Ierīko jaunas un labo vecas gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās 465-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street,
tel. 863—4451 Toronto

8
KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana kopēšanājumi duplikāti
citi darbi izcilus kvalitāte atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Latviskas rotas bagātīgā krājumā sudrabā un zeltā
Darbnīcā — 25 Moccasin Trail, Don Mills, Ont., tel. 444—4033

Estd. 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 2-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

PĀRSŪTĀM
naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jaunie rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIMIŅU NODAĻĀ,
491 College St., Toronto 4, Ont.

EXPO 67
apmeklētājiem izdodama istaba ar visām ērtībām pilsētas centrā.
Rezervējiet laikus. Tālr. 481-0695, rakstīt: O. BIRZE, 2112 Claremont Ave. Apt. 16. Montreal 6, P. Q. Canada.

PILNĪGI GARANTĒTA
Naudu uz Latviju
US dolaru kuponi Vneshposyltorg Dolaru veikaliem, par kuŗiem jūs esat daudz dzirdējuši. Jūsu piederīgie var izvēlēties labākos amerikāņu, Rietumeiropas un vietējos ražojumus, kā pārtiku, tekstilijas, apģērbus, mājsaimniecības priekšmetus un daudzas citas lietas.
U.S. dolaru certifikati vērti divreiz tik daudz kā nauda rublos. Cenas speciālos dolaru veikalos ir samazinātas par pusi.
Dolaru veikali atrodas daudzās lielās pilsētās. Kur nav dolaru veikalu, saņēmējs var dabūt to pašu preci pa pastu.
Nekāda sūtīšanas maksa.
Par šo pakalpojumu nav jāmaksā ne saņēmējam, ne sūtītājam, jo izdevumus samaksā Vneshposyltorg. Nekādi ierobežojumi, var sūtīt katru sumu un cik bieži jūs vēlaties.
Pasūtiniet tikai caur
INTERTRADE Express Corp.
125 EAST 23rd ST.
NEW YORK, N. Y., 10010
Pieprasiet brīvo katalogu.
Pieprasiet mūsu jaunāko cenrādi speciāliem dolaru veikaliem.

MĒS IESPIEŽAM
LAULĪBU un IECVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese: .....
.....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.56 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

ITALIEŠU LIETUS MĒTEĻI UZ LATVIJU
JAUNAIS SŪTĪJUMS IR PIENĀCIS — LIELĀKI UN SPECIĀLI GARĀKI NEKĀ NORĀDĪTS VĒSTULĒS.
ORBIT — 460 Bloor Street, West, Toronto.

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Lawrence — Mc Govan: 6 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, moderna virtuve, 4-daļīga vannas istaba. Izbūvēta atpūtas telpa pagrabā ar bāru (28 x 16 pēdas, privāts iebraucamais ceļš un vieta garāžai. Cena $25.500.

Coxwell — Gerrard: 4 istabu atsevišķs bungalovs, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, parkošanas iespējas. Īpašums labā stāvoklī. Cena $15.900.

Yonge — Steel (Morgan Ave.): 6 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs, moderna apkure, moderna liela virtuve (17 x 11 pēdas), 4 daļīga vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un piebūvēta garāža. Īpašums labi uzturēts. Prasītā cena $24.900.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ ĪKRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZIBAS

SPORTS

JAUNĀ VIEGLATLĒTIKAS SEZONA

Kad pazudis pēdējais sniegs, zemes pelēcīgumu nomainījis pirmais zaļums un vāveres spēlē „pēdējais pāris ārā", jauna rosība sākas arī vieglatlētu rindās. Pagājušā sezonā nodibinātais Latviešu vieglatlētu klubs Kanadā savus biedrus (pagaidām 31) apciemojis ar pirmo apkārtraksstu, kurā interesanti lasīt kā par līdz šim paveikto, tā arī par nākotnes nodomiem.

Galvenokārt pateicoties atsevišķām „zvaigznēm" (J. Pūce, I. Zvaigznīte, J. Zivtiņa) klubs ir spēcīgākā latviešu vienība brīvajā pasaulē, kuŗas „cietoksnis" atrodas vieglatlētikas entuziasta Arvīda Zaķa lauku īpašumā Stoffvillē. Klubs uzņemts arī par pilntiesīgu biedru Kanadas vieglatlētikas savienībā. Tā iespējams, ka, sakarā ar Kanadas simtgadi un ar to saistīto dažādu sporta piedērumu un naudas pabalstu piešķiršanu, kaut kas varētu tikt arī latviešiem.

Lai paturētu „savu seju" un nepazustu kanadiešu sportistu vidū, kluba sacīkšu tērps ir balts krekliņš un baltas biksītes ar sarkanu svītru sānos, bet pašu galveno — tērpa nozīmi (Latvijas karogs un uzlēcoša saule), kuŗu izstrādājis mākslinieks un sportists Jānis Kuga, pašreiz darina trīskrāsu izšuvuma technikā.

Kluba vadība, vadoties no kanadiešu un baltiešu sarīkojumiem, izstrādājusi arī jaunās sezonas sacīkšu plānu: no 17.—19. maijam notiks Toronto un apkārtnes vidusskolu sacīkšu fināli; 27. maijā — Ontario provinces vidusskolu fināli Toronto; 3. jūnijā — Centrālontario meistarsacīkstes Toronto; 10. un 11. jūnijā — Austrumontario meistarsacīkstes Voterlū; 18. jūnijā — Latviešu vieglatlētu kluba eksternās sacīkstes pieccīņā (vīriešiem un zēniem) un trīscīņā (sievietēm un meitenēm); 23. un 24. jūnijā — Kanadas meistarsacīkstes un pārbaudes sacensības Panamerikas spēlēm Saskatūnā; 8. un 9. jūlijā — Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes Čikagā; 19. un 20. augustā — Kanadas latviešu meistarsacīkstes (liekas Stoffvillē), eventuāli apvienotas ar Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstēm; 26. un 27. augustā — Kanadas jaunatnes meistarsacīkstes Otavā.

Termiņi vēl nav noteikti LVK senioru sacīkstēm, eventuālām baltiešu klubu sacensībām un eksternām sacīkstēm ar kanadiešu piedalīšanos. Kluba internās un pārbaudes sacensības rīkos atkarā no apstākļiem, jo vasaras skaistākajā laikā lielākā daļa biedru resp. dalībnieku atrodas atvaļinājumā, kādēļ jau gadījies, ka sacensībās ir vairāk tiesnešu nekā dalībnieku...

Kluba biedru sapulce paredzēta 18. jūnijā pēc sacīkstēm. Darba kārtā paredzēta galīgo statūtu pieņemšana, valdes vēlēšanas nākošajam darbības posmam un citi jautājumi.

Lieki uzsvērt, ka kluba sekmīga darbība atkarīga no līdzekļiem. Biedri un labvēļi, kas gribētu un varētu palīdzēt, lūgti sazināties ar kluba valdes priekšsēdi E. Poltroku vai viņa vietnieku J. Zvaigznīti (195 Keewatin Ave., Toronto 12, tālr. HU 9—3221).

Vieglatlēti par saviem sasniegumiem kanadiešu sacīkstēs lūgti informēt LVK biedru un mūsu laikraksta sporta redaktoru V. Teteri, tāpat visus rezultātus paziņot Arvīdam Zaķim (RR2, Stouffville, Ont.), lai šāgada vieglatlētikas rezultātu saraksts būtu pēc iespējas pilnīgāks.

V. T.

TENISISTI POŠAS UZ MONTREALU

Kaut laika apstākļi vēl nav bijuši visai pateicīgi tenisam un temperatūra ir apm. 20 F gradu zemāka nekā šai gada laikā normāli vajadzētu būt, rosība tomēr valda arī tenisa laukumos. Citādi nemaz nevar būt, jo jau pēc 3 nedēļām Toronto latviešu tenisisti dosiees uz Montrealu, kur sacentīsies ar turienes latviešu vienību ceļojošā kausa izcīņā. Laukumā jau redzēta M. Ulmane ar meitu, R. Ceinovskis, A. Jēkabsons, A. Mackars un A. Orste, tāpat pēc gada prombūtnes aktīvo rindām atkal pievienojies V. Teteris. Piedalīties sacīkstēs Montrealā apsolījis arī mūsu nākotnes cerība Harijs Mikazāns, kas sava tēva Elmāra vadībā izveidojies par mūsu tehniski labāko spēlētāju kopš J. Zichmaņa „ēras".

Torontiešiem šī sacensība svarīga tādēļ, ka zaudējuma gadījumā ceļojošais kauss pāriet montrealiešu īpašumā, jo tie uzvarējuši pēdējos divos gados. V. T.

SABIEDROTIE SAMAZINA BRUŅOTOS SPĒKUS EIROPĀ

Skietamā saspīlējuma mazināšanās ar Pad. savienību un tā pāša saspīlējuma pastiprināšanās pašu sabiedroto starpā Rietumeiropā veicinājusi ASV un Anglijas bruņoto spēku samazināšanu Rietumvācijā. Kā angļiem, tā amerikāņiem vislielākās domstarpības ar vāciešiem radušās sabiedroto armiju uzturēšanas jautājumā. Tā kā vācieši nevēlas maksāt pieprasītās milzu summas, angļi un amerikāņi nolēmuši savus spēkus samazināt, amerikāņi pat par 35.000 vīriem, ieskaitot aviāciju. Amerikāņiem Rietumvācijā pašreiz ir 225.000 karavīru — sešas 7. armijas divīzijas ar 35.000 vīru gaisa spēkiem, kuŗu ricībā gan tikai 200 lidmašīnu.

Par nopietnu karavīru skaita samazināšanu domā arī Anglija, kuŗas Reinas armijā pašreiz kalpo 55.000 vīru. Ir ļoti iespējams, ka jau tuvākajā nākotnē angļi savus spēkus Rietumvācijā samazinās uz pusi.

Runājot par NATO militāro situāciju, Otava ziņo, ka Kanada par spēku samazināšanu nav domājusi. Lai ko angļi un amerikāņi šai jautājumā darītu, Kanada Rietumvācijā paturēs līdzšinējās vienības resp. 5300 vīru gaisa spēkos un 6300 kājnieku.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

SABIEDROTIE SAMAZINA BRUŅOTOS SPĒKUS EIROPĀ

Skietamā saspīlējuma mazināšanās ar Pad. savienību un tā paša saspīlējuma pastiprināšanās pašu sabiedroto starpā Rietumeiropā veicinājusi ASV un Anglijas bruņoto spēku samazināšanu Rietumvācijā. Kā angļiem, tā amerikāņiem vislielākās domstarpības ar vāciešiem radušās sabiedroto armiju uzturēšanas jautājumā. Tā kā vācieši nevēlas maksāt pieprasītās milzu summas, angļi un amerikāņi nolēmuši savus spēkus samazināt, amerikāņi pat par 35.000 vīriem, ieskaitot aviāciju. Amerikāņiem Rietumvācijā pašreiz ir 225.000 karavīru — sešas 7. armijas divīzijas ar 35.000 vīru gaisa spēkiem, kuŗu ricībā gan tikai 200 lidmašīnu.

Par nopietnu karavīru skaita samazināšanu domā arī Anglija, kuŗas Reinas armijā pašreiz kalpo 55.000 vīru. Ir ļoti iespējams, ka jau tuvākajā nākotnē angļi savus spēkus Rietumvācijā samazinās uz pusi.

Runājot par NATO militāro situāciju, Otava ziņo, ka Kanada par spēku samazināšanu nav domājusi. Lai ko angļi un amerikāņi šai jautājumā darītu, Kanada Rietumvācijā paturēs līdzšinējās vienības resp. 5300 vīru gaisa spēkos un 6300 kājnieku.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

DIVAS SACENSĪBAS BASKETBOLĀ

Kanadas latviešu basketbola meistarsacīkšu turpinājumā šai nedēļas nogalē Woodgreen Community Center vingrotavā (835 Queen St. E.) notiks divas spēles: sestdien, 6. maijā, plkst. 1.30 dienā sacentīsies Toronto DV ar Toronto LSK, bet svētdien plkst. 4 pēcpusdienā Toronto DV vienība spēkosies ar Toronto YMCAs piecnieku.

Kā palielināt kaŗaspēku Vietnamā?

Pēc divu nedēļu ilgas uzturēšanās Vašingtonā un Ņujorkā amerikāņu spēku virspavēlnieks Vietnamā ģen. Vestmorlends atgriezies Saigonā, bet, liekas, ne gluži viens: viņš vēlas uz Vietnamu pārvest vēl 160.000 karavīru un palielināt ASV armiju uz vismaz 600.000 vīriem, tā liekot pamatus ilgi iecerētajai militārajai uzvarai.

Ģen. Vestmorlends spēku pastiprināšanu gribētu panākt pēc iespējas ātri. Tomēr, pat pieņemot, ka valdība akceptēs ģenerāļa 160.000 vīru palīgspēku prasību, paies vismaz šis gads, kamēr šādus spēkus sakopos Vietnamas mainīgajā frontē, jo Vašingtona vēl nav atrisinājusi jautājumu, kā sakomplektēt Vietnamas kaŗam nepieciešamos pastiprinājumus. Varētu palielināt iesaucamo skaitu, varētu iesaukt rezervistus, varētu arī samazināt ASV bruņotos spēkus Eiropā. Pēdējo ASV, tāpat kā Anglija, gan nolēmusas darīt NATO spēku ietvaros.

Neapmierinātība palielināt amerikāņu armiju Vietnamā katrā ziņā izskaidro virspavēlnieka ģen. Vestmorlenda divu nedēļu ilgo politisko ciņu Vašingtonā. Viņa vizītes laikā pieauga ticība valdības politikai, bet — pieauga opozicija Vietnamas kaŗam...

Vispārējā Vietnamas kaŗa gaitā nav pārmaiņu. Vadoties no oficiāli sniegtajiem datiem, komūnistu zaudējumi ir daudz smagāki par zaudējumiem sabiedroto pusē. Bet komūnisti tos var viegli pieciest, jo viņiem neierobežotu palīgspēku kolonnas jau sakoncentrētas ziemeļos no 17. paralēles.

Saigona ziņo par smagām kaujām Mekongas upes deltā — apgabalā, kur nedz amerikāņi, nedz dienvidvietnamieši nav spējuši likvidēt komūnistu iespaidu.

Gaisa uzbrukumi Ziemeļvietnamai turpinās, pēdējās pāris dienās koncentrējoties pret dzelzceļlīnijām starp Hanoju un sarkano Ķīnu. Bumbu uzbrukumos ievērojama nozīme atkal piekrituši B—52 tipa bumbvežiem, kuŗi savas iznīcības kravas nomešanai mēro 4000 jūdžu garo ceļu no bazēm Guamā.

Šīs nedēļas vidū ar Hongkongas starpniecību saņemtas vairākas Pekingas sūdzības par ASV lidmašīnu ielidojumiem sarkanās Ķīnas territorijā, pat par kādu bumbošanas gadījumu, kuŗā bojāta kāda ķīnieša lauksaimniecība un tās labības laukī.

Kaut ASV ārlietu ministrija, tāpat bruņoto spēku virspavēlniecība Saigonā par šādiem starpgadījumiem neizteicas, ir zināms, ka amerikāņi no tādiem cenšas pēc iespējas izvairīties. Karš Vietnamā ir viena lieta, bet militārā konflikta iespēja ar sarkano Ķīnu pavisam cits jautājums.

Aizvadītās nedēļas nogalē gaisa kaujās virs Ziemeļvietnamas amerikāņi zaudējuši divas lidmašīnas. Cik var spriest no ziņojumiem, komūnistu Mig tipa iznīcinātāju aktivitāte jūtami mazināta, tomēr palikusi lielāka nekā amerikāņi atzist, jo „migu" bazēm nodarītie zaudējumi nekavē iznīcinātāju operācijas.

Vadoties no ASV militārās virspavēlniecības sniegtajiem datiem, amerikāņi virs Ziemeļvietnamas tagad kopsummā zaudējuši 528 lidmašīnas. Tai pašā laikā gaisa kaujās ar komūnistu lidaparātiem notriektas 15 amerikāņu lidmašīnas, kamēr amerikāņu kaŗa lidotāji divkaujās notriekuši 48 Mig tipa mašīnas, to vidū vairākus visjaunākos Mig—21 tipa modeļus.

Pēc pagājušās nedēļas gaisa kaŗa statistikas, amerikāņi ziņo, ka bumbošanas uzbrukumi pret „migu" bazēm nav bijuši nopietni, tikai brīdinājums komūnistiem. Līdzšinējos gaisa uzbrukumos nekas nopietns arī vēl nav pasākts nedz ostas pilsētā Haipongā, nedz galvaspilsētā Hanojā.

TUVĀK PATIESIBAI

Pad. savienība pārsteidza pasauli, oficiāli pavēstījot pirmo starpplanētu kapsulas svāriņu, kuŗā nogalināja kosmonautu plkv. Vladimiru Komarovu. Tagad Maskava gājusi pat soli tālāk. No Vašingtonas ziņo, ka jau piektās zemes lodes apriņķošanas laikā padomju zinātnieki zinājuši, ka kapsula Sojuz I gaisā ilgāk par vienu dienu nevar palikt. Komarovs gribējis izkļūt no orbita 16. lidojumā ap zemes lodi — pēc 24 stundām, bet mēģinājums neizdevies. Kad tas beidzot izdevies 18. aplidojumā, kapsula mētājusies tik stipri, ka, nonākot apmēram 4 jūdžu augstumā virs zemes, izplētņu saites sapinušās un kapsula avarējusi. Apmēram 5 — 6 stundas pēc raķetes izšaušanas sabojājušās arī kapsulas sazināšanās sistēmas un stabilizācijas mašīnērija. Sojuz I ir pirmā zināmā padomju kapsula ar manevrēšanas spējām, kādas bija visām 12 amerikāņu dviņu kapsulām. Lidojuma beigu posmā Komarovs atkal varējis sazināties ar uztvērējiem uz zemes un sazināšanos turpinājis vēl pēc kapsulas atgriešanās zemes atmosfairā.

Ir ļoti ticams, ka krieviem jau laikus bijis zināms, ka ar Sojuz I kaut kas nav kārtībā. Katrā ziņā klizmas noskaidrojušās pietiekami ātri, lai atliktu kādas citas kapsulas lidojumu. Otras kapsulas apkalpē bija paredzēti četri līdz seši kosmonauti, kas savienotos ar Sojuz I un lidojuma laikā savstarpēji apmainītos ar apkalpēm.

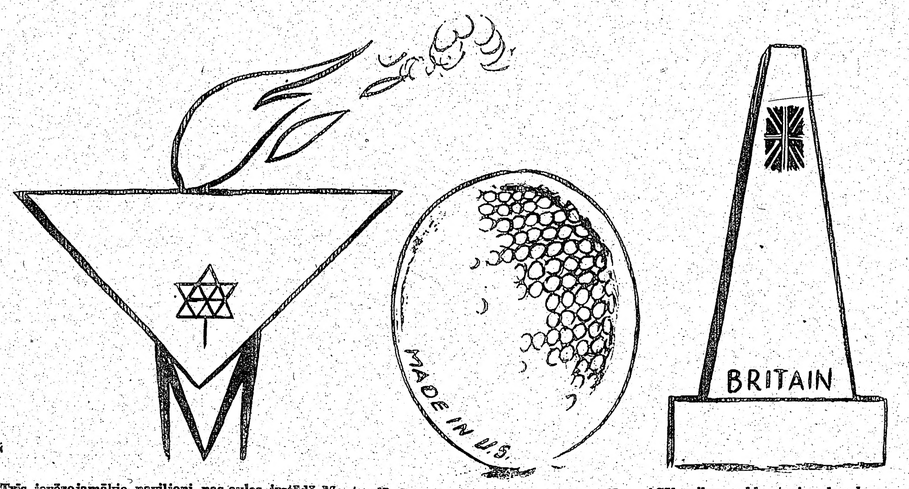

Trīs ievērojamākie paviljoni pasaules izstādē Montreālā: Kanada s simtgades olimpiskā lāpa, ASV milzu galda tenisa bumba un Anglijas kapa piemineklis.
Ed. Kelša karikatūra

Pasūtiniet sev un saviem draugiem žurnālu

mēnesraksts DAUGAVAS VANAGU

Šis izdevums veltīts LATVIJAS brīvībai un labākai nākotnei un ir Daugavas Vanagu centrālās valdes izdevums.

Atbildīgais redaktors — VILIS HAZNERS

Redaktori: RAIMONDS ČAKS, RITA GĀLE un TONIJA KRŪKA.

DVM iznāk rēgulāri sešas reizes gadā ar plašu literāro daļu, idejiska un politiska satura rakstiem un apcerēm, ievērojamu darbinieku atmiņām, DV dzīves informāciju, vanadžu, sporta un humora nodaļām.

Abonēšanas maksa vienam gadam: Amerikas kontinentā $4.50, uz ārzemēm, ja maksā dolāros — $3.00. Atsevišķu numuru cena $1.00.

PASŪTINĀJUMI ADRESĒJAMI —

Apgāds DAUGAVAS VANAGS — 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

Martina tikšanās ar Utantu

Pēc īsas telefonsarunas Londonā, Kanadas ārlietu ministrs Martins un Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants pag. nedēļas nogalē tikās pusotras stundas ilgā saruņā Ņujorkā. Abi diplomāti vēlējās pārrunāt Martina Vietnamas miera plānu, kuŗam, kā paskaidroja Kanadas ārlietu ministrs, nav pilnīga Vašingtonas atbalsta. Martinu arī uztrauc Vietnamas kaŗa gaita — abas puses kā politiski, tā militāri kļuvušas tik nepiekāpīgas, ka tām vienkārši „vairs netiek klāt". Kā Martins, tā Utants situāciju Indoķīnā atzīst par ļoti nopietnu.

Kanadas plāns kaŗa darbības pārtraukšanai jānoraksta zaudējumos, tāpat kā visi pārējie līdzšinējie plāni un priekšlikumi. Amerikāņi Kanadas plānu akceptē tikai daļēji, bet komūnisti nemaz. Piezīmējams, ka Martins savu plānu tuvāk formulēja š. g. 11. aprīlī Kanadas parlamenta ārlietu jautājumu komisijā. Tas paredzēja demilitarizētās joslas atjaunošanu, Ziemeļvietnamas bumbošanas izbeigšanu, pārtraukumu bruņoto spēku palielināšanā un kaŗa materiālu piegādē, pēc tam pilnīgu kaŗa darbības izbeigšanu, gūstekņu apmaiņu un svešu valstu spēku izvākšanu resp. Ziemeļvietnamas un ASV kaŗaspēkam būtu jāatstāj Dienvidvietnama.

Nevienam plānam vai priekšlikumam nebūs piekrišanas, amerikāņos, kamēr tas prasīs Ziemeļvietnamas bumbošanas pārtraukšanu, neprasot reizē no komūnistiem solījumu kaŗa darbības samazināšanai.

SAV. VALSTIS

GRAND RAPIDI

Gadskārtējo Skrundas gaidu un skautu Sv. Juŗa dienas sarīkojumu 23. aprīlī ievadīja ar dievkalpojumu vietējā latviešu baznīcā, piedaloties abu luterāņu draudžu mācītājiem. Dievkalpojumu kuplināja soprāns Marta Cakare no Čikagas ar dziesmām, nobeigumā visi vienojās Latvijas himnā. Pēc dievkalpojuma gaidu un skautu vadītāji kopīgi ar vecākiem izbrauca uz Vūdlauna kapiem, kur nolika ziedus uz nesen mirušā latviešu skautu priekšnieka A. Grigora kapa. Sarīkojums turpinājās Latviešu biedrības namā, kur uzrunu teica gaidu vienības pr-ce V. Mežule, bet apsveica ASV latviešu skautu jendas pr-ks A. Artmanis. Pēc gaidu un skautu priekšnesumiem, vakars beidzās ar groziņu azaidu, dejām un rotaļām.

★ Upsalas universitātes goda doktors — botanikas docents Auseklis Veģis ievēlēts par Upsalas karaliskās zinātņu biedrības locekli. Šai biedrībā 1953. gadā ievēlēja arī prof. Dr. H. Skuju. Minētajā zinātņu biedrībā, kuŗas augstākais vadītājs ir Zviedrijas karalis, ir tikai 230 locekļu. Zviedrijā un ārzemēs, jaunus biedrus uzņem vienīgi kāda locekļa nāves gadījumā.

AKTUĀLAIS KAŖADĀ

★ Pretēji eiropiešu izpratnei, ka māksla tās dažādās nozarēs pieejama plašām tautas masām, neatkarīgi no izglītības un materiālās labklājības. Kanadas operas savienības vadība pavisam norūpējusies, kā „pārdot savu kultūru". Kādā konferencē saimnieciskais vadītājs izteicies, ka pārdot kultūru esot tāpat kā pārdot ziepes. Viņa nolūks operas apmeklētājus pārvērst no gadījuma apmeklētājiem par pastāvīgiem apmeklētājiem. Viņš ieteic abonementu ar rezervētām vietām uz gadu gadiem, pat paaudzēm. Kamēr citi interesenti pie biļešu kases tikšot noraidīti, jo nams izpārdots, abonementa īpašnieks jutīšoties priviliģētā stāvoklī. Saņemot atlaidi, abonents būšot arī apmierināts, ka ietaupījis. Liekas tomēr, šis plāns neatrod daudz dzirdīgu ausu, jo abonementa piedāvājumi apciemo iedzīvotājus reizu reizēm dažādās variācijās. Vai ar tādu paņēmienu kultūra tiek izplatīta tautā, vai arī uz to tiešīgas tikai turīgākās aprindas, kas var iegādāties abonementu?

★ Pasaules izstādes pirmajās dienās jau pārpildītas visas Montrealas viesnīcas un moteļi. Apmeklētājiem ar mazākām prasībām tomēr vēl vienmēr iespējams apmesties tūristu mītnēs un privātās mājās.

★ Kvebekas provinces premjērs Daniēls Džonsons plāno apciemot Parīzi no 18. — 22. maijam. Jādomā, viņš apspriedis Kvebekas finances un piedalīšanos franču valstu savienībā, satiekoties ar Francijas prezidentu Degollu. Ir baumas, ka financu ministrs, kas pavadīs Džonsonu, cer no Francijas saņemt Kvebekai jaunus kreditus.

PĀRMAIŅAS KALPAKA BATALJONA VALDES SASTĀVĀ

Sakarā ar Savienības pulkveža Kalpaka bataljons divu valdes locekļu — plkv. A. Galindoma un kapt. H. Tepfera nāvi, notikušas pārmaiņas savienības valdē. Tajā pašreiz darbojas priekšsēdis plkv. Arvīds Krīpens no Cēsu rotas (Austrālijā), viņa vietnieks kapt. Bruno Pavasars no Jātnieku nodaļas (Holandē) un valdes locekļi Kārlis Tannis no Neatkarības rotas (Kanadā), Aleksandrs Lasis no Neatkarības rotas (ASV), Jāzeps Ozoliņš no Cēsu rotas (Vācijā), Arvīds Oše no Studentu rotas (Zviedrijā), Harijs Lāsums no Studentu rotas (Austrālijā) un Oskars Bergmanis no Jātnieku nodaļas (Anglijā).

Ka. Ta.